8554 AA 60100200
OSREDNJA KNJIŽNICA
P.P.126
66001 KOPER

PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo
Cena 250 lir
Leto XXXV. Št. 148 (10.367)
TRST, sobota, 30. junija 1979

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

PO DOLGOTRAJNEM PREREKANJU IN PO POVIŠANJU CEN «ČRNEGA ZLATA»

V TOKIU SO DOSEGLI KOMPROMISNI SPORAZUM ZA OMEJITEV POTROŠNJE PETROLEJA DO L. 1985

Evropski člani «sedmerice» so popustili glede ločenega določevanja omejitev, Amerikanci pa pri vprašanju dolgoročnega načrtovanja

TOKIO — Sedmerica državnih poglavarjev in predsednikov vlad industrijsko najbolj razvitih v zahodnem svetu, ki so se sestali v japonski prestolnici, da bi rešili probleme v zvezi z energetsko krizo, je v zadnjem trenutku dosegla kompromisni sporazum. Kompromis nakazuje skupno strategijo pri reševanju energetskih problemov, tako v kratkem kot srednjeročnem, ter usklajuje ameriška in evropska stališča, se pravi osrednji vozel vseh debat v teh dneh. Poleg tega dopušča Italiji in Japonski določen manevrski prostor. Gre za politični in gospodarski rezultat, ki so ga voditelji sedmerice označili za «važnega».

Sporazum so dosegli v prvih popoldanskih urah včerajšnjega dne. Podrobnosti so izdelali ministri za energijo Francije, Japonske, ZRN in ZDA (Italijo je zastopal diplomatski svetovalec predsednika Andreottija, minister Ruggero), nakar so jih odobrili vladni zastopniki ter jih vnesli v zaključni dokument.

Na koncu vrhunskega sestanka je predsednik Andreotti uradno predložil, da bi se VI. vrhunski sestanek sestal prihodnje leto v Benetkah. Predlog je bil sprejet, datum srečanja pa bodo naknadno določili.

Glavne točke zaključnega sporočila o «vrhu», ki je bilo objavljeno na koncu sestanka, so naslednje:

Francija, Zvezna republika Nemčija in Velika Britanija se obvezujejo, da ne bodo prekoračile količin uvoza petroleja, ki so jih zabeležili v lanskem letu, do leta 1985. Italija potrjuje svoje sodelovanje pri sporazumih EGS, se pravi obveznost, da ne bo presegla količin iz leta 1978 določenih za EGS v celoti.

Štiri evropske države vrhunskega sestanka bodo priporočile drugim članicam EGS, naj določijo svoje prispevke za dosego tega cilja.

ZDA si postavljajo za cilj v letu 1985, da ne bodo presegle ravni uvoza petroleja v letu 1977 (v tem letu je bil ameriški uvoz največji), se pravi 8,5 milijona sodčkov na dan.

Japonska si je zastavila cilj za 1985 nihanje uvoza od 6,3 do 6,9 milijona sodčkov na dan ter bo skušala na vsak način skrčiti uvoz. Ostali člani vrha so menili, da so bile japonske koncesije precej pičle, toda morali so se zadovoljiti le z obljubo, da bo Tokio storil vse, kar je v njegovih močeh, da skrči uvoz.

Kanada, ki bo zabeležila do leta 1985 močan padec petrolejske proizvodnje, bo omejila poprečni letni porast svoje petrolejske potrošnje na 1 odst. Za cilj si je zadala, da bo leta 1985 uvozila največ 0,6 milijona sodčkov na dan.

ZDA, Japonska in Kanada se obvezujejo nadalje, da bodo omejile petrolejski uvoz v letu 1979 in 1985 na popravljeno raven, skladno z obvezami, ki so bile sprejete v okviru Mednarodne agencije za energijo.

Skupina predstavnikov vseh sedmih držav in evropske komisije bo periodično ocenila dosežene rezultate v okviru OECD. Dovoljeni bodo manjši popravki, da bi se upoštevale posebne razvojne zahteve.

Uvedena bo obvezna registracija kupčij na petrolejskem svobodnem trgu. Proučili bodo možnost, da se zahteva od ladij, ki iztovarjajo petrolej, naj predložijo potrdilo na katerem je navedena cena, ki so jo plačali proizvajalcu. Izboljšali bodo informacijsko službo o stanju dobičkov petrolejskih družb in o izkoriščanju skladov, ki so jim bili dodeljeni.

Sedmerica soglaša, da je zelo pomembno, da se notranje cene petrolejskih proizvodov zadržujejo na ravni mednarodnih cen oz., da se spravijo na to raven v najkrajšem času. Zato bodo skušale omejiti in potem opustiti upravne ukrepe, ki silijo k povišanju cen petrolejskih proizvodov ter se bodo izogibali novih prispevkov, ki bi imeli enak učinek.

Sedmerica ne bo kupovala petroleja za državne rezerve, kadar bi se ti nakupi odražali na pretiran pritisk cene.

Sedmerica se obvezuje, da bo razvila v največji meri uporabo, proizvodnjo in zamenjave premoga.

V prihodnjih desetletjih bo zelo težko zagotoviti gospodarski razmah ter boljšo raven zaposlenosti brez razvoja jedrske energije. Ta razvoj pa je treba izvajati v razmerah, ki naj zagotovijo varnost ljudi.

Ustanovili bodo «Mednarodno skupino za energetsko tehnologijo v povezavi z Mednarodno agencijo za energijo, OECD in drugimi ustreznimi mednarodnimi organizacijami v svrho proučevanja pobud posameznih držav v okviru tega «ključnega področja» in da bi v daljšem roku preprečili grožnjo nove energetske krize. Udeleženci bodo zagotovili, da bodo važna finančna sredstva, javna in zasebna, v resnici zagotovljena.

Sedmerica «obžaluje» ukrepe, ki so bili sprejeti na zadnjem sestanku OPEC, čeprav priznava relativno zmernost nekaterih udeležencev. Nadalje zatrjuje, da bodo imeli neupravičeni porasti cen brez dvoma zelo resne gospodarske in socialne posledice. So pa pripravljeni, da bodo skupaj z izvozniki petroleja proučili sredstva, s katerimi bi določili perspektive popraševanja in ponudbe na svetovnem trgu.

Sedmerica priznava končno potrebo po pretoku finančnih rezerv v države v razvoju, pa naj gre za javna kakor zasebna, bilateralna ali multilateralna sredstva. Pozivajo države SEV naj doprinesejo svoj delež pri tem naporu.

Kakšen je smisel tokijskega vrha? Brez dvoma gre za kompromis, toda še preden govorimo o kompromisu kot takem, je treba pripomniti, da je bil dosežen v izrednih okoliščinah. Še dvanajst ur pred zaključkom in podpisom sporazuma so se udeleženci zelo ostro prerekali o celotni problematiki. Amerikanci in Japonci niso hoteli popustiti niti za las glede svojih zahtev po ločenih obvezah, za vsako državo posebej, glede omejitve petrolejskega uvoza ter še posebej o bolj dolgoročnem načrtovanju omejevanja uvoza (ZDA in Japonska dve leti, Evropejci do leta 1985). V zadnjem trenutku je bil dosežen kompromis. Njemu je botrovalo zvišanje cen petroleja, ki so ga sklenile države OPEC. Botrovalo mu je tudi spoznanje, da ne gre več sedaj za izključne interese nekaterih držav, čeprav najbolj razvitih, temveč, da gre za bolj resno zadevo, to je, za celotno ravnotežje v svetu.

Zastoj v pogajanjih za delovne pogodbe

RIM — Poskusi za pospeševanje pogajanj za nove delovne pogodbe se nadaljujejo na raznih ravneh, toda žal brez posebnega uspeha. Najtežje se zdi zbližanje stališč med pogodbenimi strankami glede zelo številčne in močne kategorije kovinarjev ter gradbenih delavcev, za katere so se uradna pogajanja razbila že pred več kot enim tednom. Za prve je prevzel pobudo za obnovitev pogajanj sam minister za delo Scotti, ki je v preteklih dneh sklical zastopnike enotne strokovne zveze FLM in zasebnih podjetnikov, doslej pa njegova posredovanja niso mnogo zalegla.

Glavno sporno vprašanje ostaja skrajšanje delovnega urnika, kateremu se gospodarji trdo upirajo in ne kažejo posebnega zanimanja niti za ministrov predlog o šestmesečnem preverjanju koledarja zaposlitve, upoštevajoč tudi nadurno delo. «Napredujemo s hitrostjo hromega polža», je dejal včeraj v pesimističnem tonu predsednik združenja Federmeccanica med srečanjem, ki zares ni premaknilo spora z mrtve točke in se bo zato nadaljevalo prihodnji torek. Pogajanja z zastopniki javnih podjetij (Intersind) se sicer niso razbila, a prav tako napredujejo zelo počasi

MOSKVA — Zahodne tiskovne agencije z velikim poudarkom omenjajo sporazum o jedrski energiji, ki so ga podpisale države Sveta za vzajemno gospodarsko pomoč v Moskvi. Vzhodna Evropa je torej dala prednost jedrski energiji, kljub temu, da se ne sooča s tako občutnim pomanjkanjem nafte kot zahodni svet. Vse države članice in tudi Jugoslavija bodo uresničevale svoje jedrske načrte. SEV si je tudi razdelil pristojnosti: Sovjetska zveza in Češkoslovaška bosta gradili jedrske reaktorje, ostale države pa bodo dale svoj doprinos v drugi tehnologiji.

HUD PORAZ ZA ZACCAGNINIJEVEGA KANDIDATA GALLONIJA

Bianco izvoljen za predsednika demokristjanske poslanske skupine

Pertini bo najbrž že v ponedeljek poveril mandat za sestavo nove vlade - V ponedeljek tudi zasedanje CK KPI

RIM — Linija tajništva krščanske demokracije je včeraj doživela hud poraz. Za predsednika poslanske skupine KD je bil namreč izvoljen Gerardo Bianco, ki so ga podprli pristaši Fanfanija, dorotejci, najbrž pa tudi Rumor in Colombo, ki sta mnenja, da trojica Andreotti, Piccoli, Zaccagnini vse preveč samovoljno deli funkcije znotraj stranke in v glavi. Uradni kandidat tajništva Giovanni Galloni je od 253 glasov prejel le 113, medtem ko je novo izvoljeni predsednik Gerardo Bianco dobil 21 glasov več.

Zaccagnini je skušal do zadnjega trenutka prepričati Bianca, naj se umakne, vendar so vsa njegova prizadevanja bila zaman. Da bi potrdil svoj trden namen, da ohrani kandidaturo, je Gerardo Bianco zanikal glasove, češ, da mu je Zaccagnini obljubil eno od ministrstev v bodoči vladi v zameno za njegov odstop. Biancova izvolitev je sprožila val navdušenih izjav v vrstah Fanfanijevih pristašev. Pezzati in Orsini sta dejala, da pomeni izvolitev novega predsednika demokristjanske poslanske skupine izraz težnje po prenovitvi, o kateri vsi govorijo, ki pa je komaj včeraj prišla do izraza.

Sam Gerardo Bianco pa je v izjavi, ki jo je dal časnikarjem po izvolitvi dejal, da pomeni poraz Gallonija premostitev struj znotraj krščanske demokracije. To pa je v skladu z večkrat izraženimi težnjami tajnika Zaccagninija. Po njegovem mnenju sta izraza «desnica» in «levica» preživeli. Treba je videti, kdo je ostal vezan na stare formule in na star način izvajanja oblasti, kdo pa je za reforme in spremembe.

Gerardo Bianco se je rodil leta 1931 pri Avellinu. Prvič je bil izvoljen v poslansko zbornico leta 1968, ko je prejel 60.000 preferenčnih glasov. Od takrat so se njegove preference stalno višale. Na zadnjih volitvah je dosegel 100.000 glasov. Bil je že podpredsednik demokristjanske skupine v poslanski zbornici, ko je bil predsednik Flaminio Piccoli.

Pred glasovanjem se je Galloni zahvalil vsem kolegom, ki so glasovali zanj in onim, ki so si prizadevali, da bi bil izvoljen v balotaži. Pri tem pa je potrdil, da bi se umaknil, tudi če bi prejel večino glasov.

Medtem je predsednik republike Pertini nadaljeval s posvetovanji s političnimi predstavniki. Včeraj je sprejel tajnika PDUP Magrija ter predstavnike mešanih skupin v poslanski zbornici in v senatu. Kot kaže bo Pertini poveril mandat za sestavo nove vlade v ponedeljek. Vsaj v prvi fazi bo mandat poveril najbrž dosedanjemu predsedniku vlade Andreottiju.

V ponedeljek se bo sestal centralni komite komunistične partije, na katerem bo tajnik Berlinguer imel dolgo poročilo. Na dnevnem redu so analiza volilnih rezultatov 3. in 10. junija, politični položaj, sedanje stanje vladne krize in porazdelitev funkcij v okviru partije. Centralni komite bo moral imenovati komisijo, ki bo proučila predloge za razdelitev funkcij, ki jih bodo predložili na drugi seji centralnega komiteja, ki bi morala biti prihodnji teden.

V SENATU IN V POSLANSKI ZBORNICI

PSI ponovno vložila zakonski osnutek o globalni zaščiti

Deželni tajnik socialistične stranke (PSI) Bravo je med videmsko konferenco o izseljenstvu sporočil, da je socialistična stranka (PSI) takoj ob odprtju parlamenta ponovno vložila v senatu in v poslanski zbornici svoj zakonski osnutek za globalno zaščito Slovencev v Italiji.

V poslanski zbornici je prvi podpisnik osnutka posl. Loris Fortuna, v senatu pa, kjer nosi zakonski osnutek številko 3, je prvi podpisnik senator Lepre, ki je sodelavcu agencije Alpe-Adria izjavil naslednje:

«To je naša obveza do slovenske manjšine in se nedvoumno vključuje tudi v to konferenco o emigraciji, saj prav slovensko prebivalstvo skupno s furlanskim trpi zaradi pomanjkanja delovnih mest v bližini. Toda po našem mnenju gre predvsem za obvezo stranke za zaščito manjšin in za ovrednotenje slovenske kulture in v tem smislu za priznanje popolne etnične in krajevne avtonomije, ki morata predstavljati pravo demokratično razčlembo v naši republiki.

Naš zakonski osnutek daje pozitiven odgovor že, dejal bil, zgodovinski, več kot tridesetletni zahtevi slovenskega prebivalstva, ki je toliko pretrpelo, zlasti pod fašizmom in, ki je toliko prispevalo v narodnoosvobodilnem boju za obnovitev svobode v naši državi. Ponavljam, gre po našem mnenju tudi za nadaljnji korak k tisti skupnosti ljudi ob meji, ki naj omogoči, da bo dežela napredovala in se bogatila s skupnim delom na kulturnem področju in na področju gospodarskih in socialnih odnosov v težnji po izboljšanju življenjskih pogojev našega prebivalstva.»

GEDAFI GROZI, DA BO UKINIL IZVOZ LIBIJSKE NAFTE

Nevarna zaostritev energetske krize

WASHINGTON — Sedanja podražitev nafte ni v ZDA presenetila nikogar, kljub temu pa so reakcije skrajno ostre, pravi protesti, kjer se vsa krivda za sedanjo energetsko krizo vali na Arabce. Američani dajejo velik poudarek dejstvu, da podražitev ne bo prizadela samo industrializiranega Zahoda, temveč tudi države v razvoju. Nova cena nafte naj bi poslabšala stanje svetovnega gospodarstva, ki se po njihovem nahaja na robu najhujše svetovne krize.

Še največjo zaskrbljenost pa je povzročila napoved držav OPEC, da bodo zamenjale dolar s pahljačo drugih valut pri določevanju cene nafte, če bi vrednost dolarja padla. Nekaj ur je v ameriških gospodarskih krogih vladalo neprikrito zadovoljstvo, ko so izvedeli, da je Saudova Arabija zmanjšala od 60 na 30 dni rok za plačanje naftnih dobav. Ta sklep avtomatično poveča povpraševanje po ameriški valuti in ji s tem veča trdnost. Zadovoljstvo pa je bilo kratkotrajno, saj je libijski predsednik Gedafi zagrozil, da bo za dve ali celo za štiri leta ukinil izvoz nafte, če ne bodo industrializirane države, predvsem pa ZDA, prenehale z grožnjami in pritiski. «Vojaškim posegom bomo odgovorili z embargom». Gedafi pa je tudi razvil tezo, da se nafta bolje obrestuje, če ostane v zemlji. Ostro je nastopil tudi proti napovedim nekaterih proizvajalk, da bodo zvišale izvoz nafte. Za Gedafija je to zgrešeni odgovor na klevetanje Zahoda, ki meče krivdo za sedanjo krizo na Arabce, medtem ko so vsega krive multinacionalne družbe in zahodne industrializirane države, predvsem pa ZDA. Na valutnih borzah je bil odgovor na Gedafijeve reakcije takojšen: vrednost dolarja je padla

Zasedanje OPEC ni torej ublažilo polemik o energetski krizi, temveč jih je celo izostrilo. Zahod bi hotel dialog s proizvajalkami samo o problemu nafte, ne pristaja na revizijo svetovnih trgovinskih odnosov. Era cenene in neomejene nafte je končana, Zahod je to spoznal z zamudo, a upa, da bo s svojo tehnologijo, gospodarskim potencialom in seveda s svojo vojaško močjo prebrodil sedanjo krizo. ZDA in Francija so najglasnejše pri podtalnih grožnjah z vojaško intervencijo. Konservativna Velika Britanija pa je včeraj sprejela nevarno pobudo: prekinila je embargo nafte Južni Afriki, kar bo povzročilo ostre reakcije večine proizvajalk nafte. Zahod se torej igra z ognjem, ki mu je Gedafi s svojimi izjavami še dodal netiva. Vrtimo se v začaranem krogu in ne vidimo izhoda. Iskanje drugih virov energije, predvsem jedrske, naj bi bil edini izhod. Zahod skuša zmanjšati energetsko povpraševanje s kratkoročnim načrtovanjem in s kampanjskim varčevanjem, da bi proizvajalcem ostala neprodana nafta in bi cena zaradi tega padla. Njegova zamisel pa se bo težko uresničila, saj proizvajalci že zagovarjajo zamisel, da je treba nafto hraniti tudi za bodoče domače potrebe.

S tega vidika je zanimiv primer Mehike, ki bi sama lahko rešila marsikateri energetski problem industrializiranega sveta, a ne pristaja na povečanje proizvodnje. Kljub gospodarskim problemom noče Mehika prehitrega razvoja, ki bi ji prinesel le navidezno blagostanje, ne bi pa dvignil družbene ravni prebivalstva.

Iranska kriza in revolucija je bila za vse proizvajalke dobra šola, da ne bodo ponovili šahovih napak. Nafta lahko prinese lastnicam res blagostanje, a večkrat je to le navidezno, če ni gospodarska rast postopna.

Ob vseh teh dogajanjih na svetovnih naftnih tržiščih se pa človek z ulice predvsem sprašuje, kakšne posledice bo sam občutil. Vsa tekoča goriva se bodo v kratkem podražila. V prihodnjih mesecih že napovedujejo v Italiji občutno pomanjkanje bencina, ker bodo hotele naftne družbe izsiliti podražitve. Tiskovne agencije že navajajo podatke, da je med državami EGS italijanski bencin najcenejši, če ne upoštevamo davkov. V teku je torej ofenziva, da bo v Italiji bencin dražji. Pred zimo se bo verjetno podražilo tudi plinsko olje za ogrevanje, vse skupaj pa pomeni, da bo italijansko gospodarstvo ob pomanjkanju smotrnih energetskih načrtov doživelo hudo krizo. (voc)

DEŽELNA KONFERENCA O IZSELJENSTVU V VIDMU

Emigranti odločno zahtevali, naj dežela stvarno pristopi k problemom izseljenstva

V skupnem boju za lastne pravice doma in na tujem se kali enotnost in solidarnost beneških in italijanskih delavcev - Tisk prezrl prisotnost beneških Slovencev

VIDEM — Po otvoritvenem dnevu, ki je imel kot na vseh podobnih znanstvenopolitičnih simpozijih, nekoliko formalistični značaj, je druga deželna konferenca o izseljeništvu včeraj zarezala v živo problematiko emigracije, zaživela je v ostrem in odločnem, vendar vselej demokratičnem in omikanem dialogu. Dejanski protagonisti razprave tako na plenarnem zasedanju kot tudi v komisijah so bili izseljenci, ki so dodobra razčlenili vprašanje z vseh plati, ga secirali s skoraj da kirurško spretnostjo in ga nato spet strnili v celoto. V svojih posegih so bili zelo konkretni, govorili so o problemih, ki jih dan za dnem živo občutijo na lastni koži, niso zahtevali nebes, pač pa stvaren in resen pristop, k problematiki emigracije, obnove in razvoja dežele.

V okviru konkretnosti in čustvenosti, ki je izhajala iz prikaz vsakodnevnih življenjskih problemov, s katerimi se soočajo zdomci, so po resnosti in temeljiti pripravljenosti izstopili beneški slovenski delegati, ki niso branili zgolj svoje osnovne pravice, da živijo in delajo na rodni zemlji, pač pa so odločno zahtevali priznanje neodtujljivih narodnostnih pravic. Niso bili sami: v dolgih letih emigracije, v skupnem boju za lastne pravice doma in na tujem, se je prekalila človeška solidarnost, tako da so zahteve beneških Slovencev podprli marsikateri italijanski diskutanti. Ta enotnost ciljev in boja, ta solidarnost in človeška toplina je dala poseben pečat zlasti jutranjemu delu razprave, ki je bil bolj živahen in bogat od popoldanskega, ko so se delegati razkropili po komisijah.

Ta nova stvarnost pa je vsekakor nekaj povsem tujega krajevnemu tisku, ki je dobro pazil, da ni niti z besedico omenil prisotnosti beneških emigrantov na videmski konferenci. Zveza beneških izseljencev je ostro protestirala proti tej diskriminaciji s sporočilom, ki ga je poslala vsem sredstvom javnega obveščanja in ki ga bodo danes javno prebrali na plenarni seji.

Po uvodnem posegu predsednika ustanove «Friuli nel mondo» Ottavia Valeria, ki je orisal delovanje organizacije in zahteval ustanovitev deželne emigrantske službe s sedežem v Vidmu, je povzel besedo v imenu koordinacijskega odbora organizacije ALEF, ERAPLE, PAL Friul in Zveze beneških izseljencev Gino Dassi. Zaradi preskopo odmerjenega časa je moral sintetizirati in shematizirati poseg, ki pa je bil zelo zanimiv, saj je razčlenil najbolj žgoče probleme. Že uvodoma je Dassi poudaril, da sklepi konference morajo biti temelj za novo politiko o izseljeništvu, za stvarno gospodarsko načrtovanje, katerega cilj naj bo zajeziti in odpraviti emigracijo ter ustvariti pogoje, da se bodo zdomci lahko vrnili. Med prvo in drugo konferenco o izseljeništvu je minilo deset let, kar je odločno predolgo obdobje, da bi lahko preučili opravljeno delo. Zavlačevanja in zamude pri sklicanju druge konference ni mogoče opravičiti s sklicevanjem na naravne katastrofe, vendar pa je vsekakor pozitivno dejstvo, da je do konference vendarle prišlo in da emigranti lahko spregovorijo o svojih problemih.

Glavni del posega je Dassi namenil kakovosti razvoja, kar pomeni, da je treba primerno izbrati lokacijo industrij, še posebej pa zajamčiti vsem naseljem in zaselkom primerne infrastrukture in družbene storitve. V tem okviru se je predstavnik koordinacijskega odbora štirih emigrantskih organizacij dotaknil značilnosti zaposlitve na območju, ki ga je prizadel potres. Odločno je obsodil primere črnega dela, akordno delo in podzakup, ki sicer omogočajo trenutno znaten zaslužek, niso pa vsekakor spodbuda za vrnitev emigrantov in jamstvo za prihodnost. V boju proti takim primerom odtujujočega in izkoriščajočega dela nastopajo emigrantske organizacije skupno z delavskimi organizacijami kot so sindikati in zadruge. Ta skupni nastop je treba okrepiti in bolje uskladiti.

V zadnjem delu svoje razprave je Dassi obravnaval vprašanje osimskih sporazumov in se zavzel, da bi gospodarski del teh sporazumov raztegnili tudi na Goriško in na Nadiške doline. Gospodarski razvoj je nujno povezan tudi s kulturnim in družbenim razvojem. V tem okviru je treba ovrednotiti vse značilnosti in posebnosti ter končno dati slovenski narodni manjšini tiste pravice, ki jim jih jamči ustava.

Delegati so pozdravili njegov poseg z burnim ploskanjem. Prav tako navdušeno so pozdravili tudi govor Romea Burrina, ki je zastopal vse deželne emigrantske organizacije v Švici in ki je v uvodu poudaril, da enotno zastopstvo švicarskih emigrantov ni sad nezaželjenega unanimizma, pač pa sad stvarnega soočanja in spoštovanja razlik, obenem pa tudi boja za skupne cilje. Burrino je v svojem ekspozeju razčlenil vrsto problemov in nakazal kopico predlogov, glavni del pa je bil vsekakor posvečen deželi in njeni avtonomiji. Furlanija - Julijska krajina je dežela s posebnim statutom zaradi njenih posebnosti in specifičnosti. To je treba zaščititi in ovrednotiti, ker predstavljajo neprecenljivo kulturno in humano bogastvo. Deželni upravitelji so prevečkrat prezrli te posebnosti, medtem ko je treba uresničiti črko in duha republiške ustave.

Rino Di Bernardo, ki zastopa emigrante iz Belgije in ki je stalen gost na vseh kongresih Zveze beneških izseljencev, je dokaj kritično analiziral izhodiščna referata podtajnika Sartuza in odbornika Tomeja in poudaril, da ni mogoče sprevreči odgovornosti za dosedanje napake na mednarodne forume, da bi prikrili napačne izbire domačih upraviteljev. Potem ko je poudaril, da so sedanji deželni in vladni posegi še preskromni in nesmotrni je v zaključku izrazil upanje, da bodo iz konference izšli konkretni sklepi in da bo lepim besedam upraviteljev sledila tudi konkretna akcija.

Valter Drescig, mlad beneški emigrant druge generacije, je v kratkem a zavzetem posegu orisal problematiko ljudi svoje generacije, ki se čutijo dvakrat emarginirani (doma in v tujini), brez korenin, medtem ko je Viviana Bordon, ki vodi ženski odsek Zveze beneških izseljencev v Belgiji, prikazala dramatični položaj emigrantk in žena emigrantov.

Omenjene teme so bile v večji ali manjši meri, z večjim ali manjšim poudarkom prisotne v skoraj vseh posegih. Sklepi, ki jih bo danes povzel predsednik deželnega odbora Antonio Comelli bodo pokazali, ali ima deželna uprava dovolj posluha za potrebe in zahteve emigrantov, šele v prihodnjih mesecih pa bomo lahko preverili, ali misli tudi konkretno in stvarno pristopiti k reševanju te žgoče problematike, s katero ni mogoče več odlašati.

VOJMIR TAVČAR

KRAMLJANJE Z EMIGRANTI MED PAVZO KONFERENCE

«Rad bi se vrnil, toda...»

VIDEM — *Deželna konferenca o izseljeništvu ni samo znanstveno politični simpozij, na katerem emigranti skupaj s predstavniki deželnih oblasti razpravljajo o svojih problemih in o potrebnih ukrepih, pač pa je tudi priložnost za srečanja, za kramljanje s starimi znanci, za spoznavanje novih emigrantov, za izmenjavo izkušenj. In ta je človeški moment, ki je za zdomca prav tako važen: vliva novih moralnih moči, občuti zopet tisto človeško toplino in razumevanje, ki mu je tujina ne nudi. In tedaj še bolj zahrepeni po domači zemlji, po domačem vaškem okolju, rad bi se vrnil, pognal korenine, toda ...*

«Toda — pravi Pio Cencig, član društva beneških izseljencev iz Ticina — kako naj se vrnemo, če nam ne zajamčijo stalne službe. V Švici dobro zaslužimo in smo preskrbljeni; ali si lahko privoščimo vrnitev v slepo, ne da bi imeli zajamčene zaposlitve in stanovanja?»

«Problem stanovanja in služba — dodaja Viviani Bordon iz Belgije — je zelo občuten tudi med ženskami, še zlasti med mlajšimi emigrantkami druge generacije, ki so se privadile življenju, delu in miselnosti v tujini.»

Hiša, služba, jezik. Ta tri vprašanja se kot dramatični refren ponavljajo z vsemi izseljenci, s katerimi navežeš razgovor, družijo Benečane in Furlane, družijo tiste, ki živijo v Belgiji s tistimi, ki živijo v Švici, družijo tiste, ki so raztreseni po Evropi in tiste, ki so v prekoocenskih državah, v Avstriji, v Argentini, v Kanadi. «Rad bi se vrnil — pravi Silvio Tomasetig, ki živi in dela v Avstraliji — vendar bi si moral prej zgraditi hišo.» «Tudi mene mika — mu pritegne Pepi Floreancig — vendar nimam dovolj denarja. Sreča mi ni bila mila, potreboval bi pomoč dežele.» Po devetnajstih letih Avstralije pa je domotožje tako prevzelo Pepija, da ne misli kot na vrnitev. Sam še ne more v rodni Hlodič, zato pa je poslal domov dvajsetletno hčerko, ki že dve leti živi v Vidmu in se preživlja s poučevanjem angleščine v nekem šolskem zavodu. «Starejša hčerka — pojasnjuje — živi sedaj v Španiji, kamor se je preselila z možem, mlajša je v Vidmu, nujno moram domov, sicer bo družina preveč raztepena po svetu, «konča v beneško-slovenski hrvaščini, ki se je je navzel ob stalnem stiku s hrvaško skupnostjo v Avstraliji.

«Ti se boš morda vrnil, a jaz? vpade v besedo Silvio Tomasetig, kako bo z družino, ali se bodo otroci, ki ne govorijo slovensko, ker je mati Italijanka, vključili v novem okolju? Se ne bodo počutili tujce na rodnem ozemlju? «Rad bi jih naučil slovenščine, da bi se lahko ob morebitnem povratku bolje znašli, a kako? Potrebovali bi šole, ki je nimamo.»

«Hoteli bi vsaj — pritrjuje Danilo Bukavec iz Kanade — da bi nam dežela pomagala tako kot pogama Furlanom, ki so vendarle ohranili več vezi z rodno zemljo. Morda bomo nekaj dosegli v prihodnje, ko bomo postavili na noge našo organizacijo.»

«In še težje je za ženske, pripominja Viviana Bordon, ki v beneško narečje rada vpleta italijanske, predvsem pa francoske besede, zlasti za tiste iz mlajše generacije, ki so se rodile v tujini in so se naučile slovenščine in italijanščine samo v domačem okolju. Še huje pa je za tiste, ki imajo otroke.»

«Problem jezika, končuje Pio Cencig, je življenjskega pomena, saj ne obvladamo dovolj ne italijanščine ne slovenščine in se zato tudi zelo težko sporazumevamo z uradniki naših občin in diplomatskih predstavništev v tujini, birokratskega jezika funkcionarjev ne razumemo, tako da čestokrat ne vemo, kako naj rešimo upravna vprašanja.

«Emigranti so že doživeli tragedijo odhoda, na lastni koži so občutili emarginacijo in odrinjenost, ko so prišli v tujino. Dežela, država, vsa skupnost mora ukrepati, da se tudi vrnitev ne bo spremenila v podobno osebno tragedijo, da težave vključevanja v domače okolje ne bodo nepremostljive in da emigrant ne bo tujec tudi doma, človek brez korenin, odrinjenec v rodni vasi.

V. T.

NA POBUDO DEŽELNEGA ZDRUŽENJA MALE IN SREDNJE INDUSTRIJE

V Trstu srečanje obmejnih gospodarskih zastopnikov

Soglasje s predstavniki GZ iz Kopra, Nove Gorice in z Reke o potrebi razvoja industrijskega sodelovanja Jeseni na Reki zasedanje na višji ravni

TRST — Na pobudo Deželnega združenja male in srednje industrije za Furlanijo in Julijsko krajino je bilo včeraj v našem mestu srečanje z Gospodarskimi zbornicami iz Kopra, Nove Gorice in z Reke. Na njem so opravili predhodni pregled možnosti industrijskega in trgovinskega sodelovanja med obmejnimi območji. Izhajajoč iz potrebe, da se uresničijo ugodnosti, ki jih omogoča bližina, so udeleženci — udarja sporočilo deželnega združenja — izrazili skupen interes, da se dejavnosti avtonomnega računa razširijo tudi na industrijske in proizvajalne dejavnosti (poleg trgovinskih). Zato se bodo zavzeli pri pristojnih oblasteh za postopno razširitev list, priloženih Videmskemu sporazumu.

Interes za industrijsko sodelovanje izhaja iz dejstva, da — za razliko od trgovinskega — ustvarja pogoje za večjo stalnost in omogoča čedalje večje priložnosti. Razpon možnosti je namreč zelo širok in zadeva izmenjavo tehnologije in znanstvenih izkušenj, ostvaritev novih dejavnosti skupnega interesa, ustanovitev mešanih družb za proizvodnje na račun tretjih, dejavnosti na področju poddobav, skupne pobude za raziskave in prodaje.

Jugoslovanski gostje so pokazali posebno zanimanje za industrijsko stvarnost Furlanije - Julijske krajine, ki temelji prvenstveno na malih podjetjih. Tudi v Jugoslaviji se krepi namreč usmeritev razvojnih perspektiv na podpiranju male industrije. Gospodarski zastopniki z obeh strani meje so sestavili koledar naslednjih srečanj, ki predvideva razširitev zastopstev (za jugoslovansko stran republiški gospodarski zbornici iz Ljubljane in Zagreba ter tržaško zastopstvo zvezne gospodarske zbornice, za italijansko pa pokrajinske trgovinske zbornice in njihova deželna zveza ter zastopniki raznih industrijskih sektorjev). Prihodnje srečanje bo v začetku jeseni pri Gospodarski zbornici na Reki.

(lv)

RIM — Na ministrstvu za zunanjo trgovino so se zaključila pogajanja o gospodarskem sodelovanju z Indijo. Obe strani sta se obvezali krepiti sodelovanje, zlasti na industrijskem področju.

SEV pripravljen na sporazum z EGS

MOSKVA — Svet za vzajemno gospodarsko pomoč je ob zaključku svojega 33. zasedanja poudaril v sklepni izjavi pripravljenost, da sklene sporazum z Evropsko gospodarsko skupnostjo. Sporazum bi moral sloneti na enakopravnosti in biti v interesu evropskega sodelovanja. Članice SEV si bodo nadalje prizadevale za vzajemno koristno, enakopravno sodelovanje z državami v razvoju in z vsemi državami, ne glede na njihovo družbeno ureditev. Izjava poudarja potrebo, da se v mednarodnih gospodarskih odnosih odpravijo diskriminacije in neenakosti, ki jih vsiljuje imperialistična in neokolonialistična politika.

RIM — Od 12. julija bodo v obtoku novi kovanci po 100 lir, posvečeni ustanovi OZN za kmetijstvo in prehrano FAO.

PREPOTREBNA POBUDA SLOVENSKIH ORGANIZACIJ

Ustanovljen Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje - SDZPI

Zavod bo prirejal redne in posebne tečaje v skladu z ustreznim deželnim zakonom - Izvoljen prvi odbor

Ustanovni zbor Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje

Včeraj je bil v Gregorčičevi dvorani ustanovni občni zbor slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje. Kot je navedeno v statutu, je namen zavoda zagotoviti pripadnikom slovenske narodne skupnosti v deželi Furlaniji - Julijski krajini vzgojno - izobraževalni sistem v materinem jeziku za širjenje praktičnega in teoretičnega znanja, ki je potrebno pri opravljanju poklicnih dejavnosti. Dejavnost centra bo torej usmerjena v kvalifikacijo, specializacijo, izpopolnjevanje, vključevanje in kulturno bogatenje delavcev vseh proizvodnih sektorjev. Za to dejavnost bo center organiziral redne in posebne tečaje v skladu s členi 15 in 16 deželnega zakona št. 42 z dne 18. 5. 1978 ter izredne pobude promocijskega značaja v okviru sistema permanentnega izobraževanja, ki naj omogoča največjo poklicno mobilnost in družbeno napredovanje.

Prisotne je najprej v imenu pripravljenega odbora pozdravil Jožko Morelj, ki je poudaril važnost pobude, ki bo skušala zapolniti vrzel na področju mladinskega izobraževanja. Dnevni red se je nadaljeval s pozdravi gostov. Boris Race je v imenu SKGZ zaželel novo ustanovljenemu zavodu veliko uspehov in poudaril pomen izobraževanja v naši zamejski stvarnosti.

Uvodno poročilo je podal Pavel Štranj. Poudaril je, da je učinkovita in sodobna šolska struktura eden izmed osnovnih pogojev za razvoj vsake narodnostne skupnosti. Žal smo Slovenci v Italiji po drugi svetovni vojni dobili šolsko strukturo, ki se dejansko ni razlikovala od one, ki smo jo imeli v dobi pred prvo svetovno vojno, in je ostala v bistvu nespremenjena celih 25 let, preden smo dobili nekaj novih enot. Štranj je nato sistematično analiziral razvoj in stanje naše šole, poudaril premajhno povezavo med šolskim svetom in svetom zaposlovanja, ki je toliko bolj pomembna v našem prostoru zaradi specifičnih, družbeno-ekonomskih razme in zaradi vloge, ki jo ima, oziroma ki bi jo lahko imela naša odprtost dvema kulturama pri zaposlovanju diplomirancev, maturantov višjih srednjih šol in ostalih.

Zakon, ki določa ustanavljanje zavodov za poklicno izobraževanje predvideva, da bi njih vloga bila predvsem v tem, da omogočajo delovni sili, da se prilagaja gospodarskim spremembam s samostojno organizacijo tečajev. Odločitev je bila zato soglasna. Sindikat slovenske šole, Kmečka zveza, Slovensko deželno gospodarsko združenje, Dijaška matica, Slovenski raziskovalni inštitut, so sklenili ustanoviti tak zavod, ker so menili, da bo v svojem delovanju zadostil potrebam izobraževanja in služil celotni naši skupnosti. Predstavniki ustanovnih organizacij so zato prisotni v obeh odborih, njih število pa je določeno na podlagi obsega članstva in delovanja, ki ga razvijajo v posameznih pokrajinah. V odboru so tako vključeni tudi predstavniki videmske pokrajine, kot predstavniki obstoja in aktivnosti Slovencev v tej pokrajini, čeprav še nimajo priznane pravice do lastnega rednega šolstva. Zavod bo svoje delovanje razvijal postopno, moral bo rešiti vrsto organizacijskih in tehničnih podrobnosti, ena izmed postavk pa bo sodelovanje z ostalimi slovenskimi šolami.

Sledilo je branje in obravnava posameznih členov statuta. Prisotni so posegli v razpravo s tehtnimi predlogi v zvezi z njegovim izboljšanjem, na koncu pa je prevladala misel, da upravni odbor znova pregleda status in izloči netočnosti vsebinskega in formalnega značaja.

Zadnja točka na dnevnem redu so bile volitve upravnega in nadzornega odbora. Delegati organizacij, ki so se zavzele za uresničenje tega zavoda, so nato soglasno potrdili predlagane kandidate. V upravni odbor so bili izvoljeni: Sergij Lipovec, Vilko Nanut, Jožko Morelj, Dino del Medico, Silvij Tavčar, Karel Primožič, Marino Vertovec, Živka Marc, Silvana Hvalič, Majda Sancin, Nadia Filipčič Morelj, David Cool, Edi Bukavec in Zorko Čotar.

V nadzornem odboru pa so: Vito Svetina, Karel Šiškovič, Franc Škerlj, Duša Kosmina in Marjan Gregorič.

Z današnjim dnem je slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje položil temeljni kamen svojemu delovanju. V marsičem bo najbrž moral opraviti pravo pionirsko delo, ki ni nikoli lahko, želimo pa, da bi bil že start uspešen s tem, da deželna uprava prizna to našo ustanovo. (i.r.)

Gerbčeva in Bacicchi o fašističnem nasilju

Komunistična senatorja Jelka Gerbec in Silvano Bacicchi sta se v teh dneh ponovno obrnila s pismenim vprašanjem na notranjega ministra Rognonija, da bi ga seznanila z vrsto fašističnih provokacij in napadov na posameznike, sedeže političnih in drugih organizacij ter spomenike padlim, ki smo jim že dolgo časa priča v našem mestu. Fašistične sile v Trstu, pravita komunistična senatorja v svoji noti, so ob podpori nekaterih drugih političnih skupin sprožile pravo kampanjo sovraštva in šovinizma, s katerima bi rade zasejale razdor med tržaškim prebivalstvom. Ministra nadalje seznanjata z zadnjimi primeri, ki so se dogodili samo v tem mesecu. Navajata primer napada na komunistično aktivistko, ki je med volilno kampanjo razdeljevala letake, nato dva primera napadov na sedeže KPI ter v zadnjih dneh primer napada na sedež RAI ter tretjega napada na sedež KPI.

Komunistična parlamentarca ugotavljata, da so ta zlikovska dejanja v tesni zvezi s poznobnimi kriminalnimi atentati drugod po državi, ter zahtevata od ministra takojšnje ukrepe, da bi krivce vseh teh dejanj, kakor tiste, ki so atentate naročili, izsledili ter zgledno kaznovali.

Reorganizacija občinskih služb

Sindikati obsojajo ravnanje tržaškega občinskega odbora

Vodstvo pokrajinske zveze CGIL - CISL - UIL je na svoji zadnji seji odločno podprlo sindikalni boj, ki ga je proglasila enotna federacija krajevnih ustanov FLEL proti hudo izzivalnemu stališču tržaškega občinskega odbora do vprašanja reorganizacije občinskih služb. Po oceni sindikalistov je zadržanje Cecovinijeve uprave protislovno in neposredno ogroža obstoj novih služb, ki so bile uvedene v duhu zakona o zdravstveni reformi (medicina dela, posvetovalnice idr.). Sindikati zahtevajo od demokratičnih strank v občinskem svetu, da zavrnejo ravnanje občinskega odbora.

Uradi konzulata SFRJ bodo 4. julija zaprti

Uradi generalnega konzulata SFRJ v Trstu bodo na Dan borca, 4. julija, zaprti za stranke.

DANES DOPOLDNE NA SEDEŽU TRGOVINSKE ZBORNICE

Zasedanje o perspektivah gospodarstva na Tržaškem

Udeleži se ga tudi predsednik vsedržavne zveze industrijcev Guido Carli - Študija o dohodkih

Na tržaški trgovinski zbornici bo danes dopoldne zasedanje o ključnih in obenem hvaležni temi: «Problemi in perspektive tržaškega območja med sedanjostjo in prihodnostjo». Zanj vlada v tukajšnjih gospodarskih, pa tudi političnih krogih veliko zanimanje, tembolj, ker se bo zasedanja udeležil tudi predsednik vsedržavne zveze industrijcev (Confindustria) Guido Carli.

Zasedanje pomeni v resnici le nadaljevanje razprav o trenutni, nič kaj rožnati gospodarski stvarnosti pri nas, katero je sprožilo krajevno združenje industrijcev, ko je nedavno predstavilo javnosti študijo profesorjev Maura Giustija in Gian Paola Laduja o oblikovanju in delitvi dohodkov v Trstu. Knjiga vsebuje prerez čez razvojno pot našega gospodarstva, ki jasno nazaduje, katerega težnjo navzdol v proizvodnem in zaposlitvenem smislu pa bo mogoče kljub vsemu popraviti, seveda le s pravočasnimi ter kar najbolj učinkovitimi ukrepi. Ti pa sodijo že v poglavje o perspektivah, ki bo na današnji okrogli mizi tudi najbolj zanimivo. Pa ne samo zaradi onega, kar tržaški poslovni krogi pričakujejo iz Carlijevih ust, temveč po našem še zlasti, ker nadaljnje usode tržaškega gospodarstva ni mogoče pojmovati brez vsebine osimskega sporazuma in nas zato navdaja upravičena radovednost, kako bodo na zasedanju sploh obravnavali italijansko-jugoslovanske dogovore.

Prireditev se začne ob 10.15 v veliki dvorani trgovinske zbornice. Pozdravnim besedam predsednika zbornice dr. Madiana in predsednika tržaškega združenja industrijcev Wagnerja, bosta sledili krajši poročili raziskovalcev Giustija in Laduja, nakar bo spregovoril deželni odbornik za industrijo in trgovino Rinaldi, in sicer med drugim o položaju Trsta v okviru deželnega razvojnega načrta. Zatem bo splošna razprava, zaključke zasedanja pa bo povzel Carli. (dg)

Na tržaški univerzi je 28. t.m. z odliko diplomirala iz pedagogike

LUČKA BAREI KRIŽMAN

Čestitajo ji prijatelji in prijateljice Športnega združenja Bor.

TISKOVNA KONFERENCA PREDSEDNIKA SEJEMSKE UPRAVE KLEINDIENSTA

Gozdarstvo bo ena glavnih tem letošnjega 28. mednarodnega lesnega sejma v Celovcu

Odvijal se bo od 11. do 19. avgusta - Na sporedu praktični prikazi o delovanju žag in strojev, pa tudi znanstvena zasedanja - Navzoča tudi naša dežela

V tržaškem hotelu Savoia Excelsior Palace je bila včeraj dopoldne tiskovna konferenca, na kateri je posebno avstrijsko odposlanstvo predstavilo časnikarjem 28. mednarodni lesni sejem v Celovcu, ki bo od 11. do 19. avgusta. Njegove značilnosti je orisal ravnatelj sejemske uprave Joseph Kleindienst.

Sejem bo zajemal v razstavnem, kot tudi informacijsko-posvetovalnem smislu tako rekoč vse, kar je povezano z lesom, to neprecenljivo surovino, ki nas spremlja skozi vse življenje «od zibelske do krste». Obiskovalec si bo lahko ustvaril kar se da jasno podobo o celovitem procesu, ki je značilen za lesno industrijo in ki gre od sečnje in žagarstva mimo grobe obdelave do predelave ter izoblikovanja končnega izdelka. Sicer pa prireditelji ne bodo prezrli le na videz obrobnih problematik, kot so na primer smotrno pogozdovanje, skrb za zaščito gozdnega bogastva in usklajeno povečanje sečnje.

Na ogledu bodo med drugim orodje za ročno obdelavo lesa ter orodni stroji, zaščitni mehanizmi, vsakovrstna prevozna sredstva in v njihovem sklopu naprave za dviganje hlodovja in desk, o katerih menijo, da jih v Celovcu še nikdar v preteklosti ni bilo toliko na razstavi kolikor jih bo letos, in to seveda najsodobnejših tipov.

V okviru sejma bodo redno na sporedu praktični prikazi o delovanju, oziroma upravljanju omenjenih ter še vrste drugih strojev. Posebni razstavni območji bosta nadalje posvečeni žagarstvu in mizarstvu.

Dalje bodo prireditelji poskrbeli za niz znanstvenih zasedanj, ki bodo, kakor že prejšnja leta, privabila množico strokovnjakov in tehnikov iz številnih evropskih držav, tako seveda tudi sosednjih Italije in Jugoslavije. Gre za 10. gozdarski simpozij, 17. zasedanje specializiranih časnikarjev, na katerem bodo obravnavali aktualno vprašanje vloge lesa v času hude energetske krize, a 13. avgusta bo italijansko-avstrijsko zasedanje o razvoju lesne trgovine med državama. Za letošnjo priredbo celovškega sejma bo značilen prvi «sestanek na vrhu» o gozdarstvu na evropskih tleh, ki se ga bodo udeležili tudi zastopniki izvršne komisije Evropske gospodarske skupnosti (tema: «Gozd, les in EGS v letu 2000»). Navzoč bo tudi avstrijski zvezni minister za kmetijstvo in gozdarstvo Guenter Haiden, ki bo tudi odprl sejem.

Med debato, ki je sledila Kleindienstovemu posegu je spregovoril poleg drugih predstavnik tržaške trgovinske zbornice dr. Tamaro, ki je obžaloval dejstvo, da bo Trst na celovškem sejmu zanemarjen. Na razstavišču bo uradno prisotna dežela Furlanija - Julijska krajina, toda vloga našega mesta kot mednarodnega pristanišča — in še zlasti lesnega — ne bo prišla do izraza, četudi pojde v Celovec posebno tržaško odposlanstvo. Zopet je torej prišlo na površje kampanilistično trenje med Trstom in Vidmom, kar pa tudi ni čudno glede na politično vrenje v naši deželi zaradi uveljavljanja partikularističnih in avtonomističnih gibanj in skupin.

Govor je bil bežno tudi o konkurenci, ki jo tržaški luki «vsiljuje» Koper in Reka. Kako rešiti ta problem. Nekemu časnikarju ni prišlo na um nič pametnejšega kot to, da «počakajmo, dokler se koprsko in reško pristanišče ne preobremenita s tovori in tedaj bomo tudi mi prišli na svoj račun». Do drobtin torej. (dg)

NA POBUDO SLOVENSKE SENATORKE JELKE GERBČEVE

V senatu ponovno vložen zakonski predlog za ureditev položaja SSG

Gre za povsem enak zakonski predlog, ki ga je prejšnji senat že odobril, nadaljnji postopek pa je prekinila vladna kriza
Izjava predsednika upravnega sveta SSG prof. Josipa Tavčarja

Slovenska senatorka Jelka Gerbec nam je sporočila, da je 27. t.m. ponovno vložila v senatu zakonski predlog za ureditev položaja Stalnega slovenskega gledališča. Zakonski osnutek so poleg nje še podpisali komunistični senatorji Bacicchi, Modica, Mascagni, Ruhl, Ada Valeria Bonazzola in Urbani. V obrazložitvi se senatorka sklicuje na prvotni zakonski osnutek, katerega je senatna komisija odobrila 17. novembra 1977 in katerega je predsednik Spadolini poslal v poslansko zbornico. Tudi v poslanski zbornici se je postopek dobro pričel, ni pa se mogel končati, ker je nastopila vladna kriza z razpustom parlamenta.

Senatorka opozarja, da je Stalno slovensko gledališče edino izmed dvanajstih italijanskih gledališč, ki ni prejemalo ustrezne državne podpore in da je zaradi tega finančni položaj gledališča zelo težak in se kopičijo dolgovi. V zadnjem razdobju se je položaj še poslabšal in zaradi tega senatorka zahteva da se za zakonski predlog uporabi hiter postopek in poziva senatorje, da zakonski predlog takoj odobre.

Predsednika upravnega sveta Stalnega slovenskega gledališča prof. Josipa Tavčarja smo zaprosili za kratek komentar k tej novici, ki jo bo slovenska javnost nedvomno pozdravila z zadovoljstvom. Dejal nam je:

«Po publicizaciji našega gledališča, ki je po več kot desetletnem postopku dozorela, kot je znano, pred dvema sezonama, se je naša ustanova znašla v zelo zanimivem in laiku težko razumljivem stanju. Izenačenje Stalnega slovenskega gledališča z ostalimi desetimi italijanskimi stalnimi gledališči nam je namreč po eni strani zagotovilo državno jamstvo za obstoj in nadaljnji razvoj naše gledališke hiše. Toda po drugi strani nas je ob pomanjkanju zakona o gledališki dejavnosti in ob neizogibnem primerjanju z dohodki in izdatki vseh drugih italijanskih stalnih gledališč, postavilo v popolnoma podrejen položaj, saj morejo druga italijanska stalna gledališča objektivno računati z mnogo večjimi inkasi in z mnogo večjimi podporami krajevnih ustanov od naše. Ta problem smo sicer imeli pred očmi že ob samem začetku naše akcije za publicizacijo in pravilno poudarili specifičnost naše ustanove. Vse politične stranke ustavnega loka in predvsem komunistična so z razumevanjem prisluhnile našim potrebam in nastal je zakonski osnutek, ki ga je že pred dvema letoma po uspešnem prizadevanju senatorke Jelke Gerbec soglasno odobrila pristojna komisija v senatu. Zakonski osnutek, ki predvideva sanacijo starih dolgov in stalno letno podporo slovenskemu Stalnemu gledališču, je bil nato predložen v poslanski zbornici, toda razpustitev parlamenta je postopek prekinila. Vest, da je senatorka Jelka Gerbec ob odprtju novega parlamenta imela kot prvo skrb prav odobritev našega zakonskega osnutka, zato toplo pozdravljamo. Življenje naše gledališke ustanove je namreč, upoštevajoč specifičnost našega položaja, popolnoma odvisno od dokončne odobritve predloženega zakonskega osnutka in zato pričakujemo, da se bo tudi tokrat potrdilo enotno stališče političnih sil parlamenta o tem vprašanju.»

V CERKVICI SV. MARTINA NAD VASJO

Navdušujoč nastop zbora «Igo Gruden» v Dolini

Gostujoče pevce je pozdravil predsednik dolinskega prosvetnega društva Boris Pangerc

V četrtek zvečer je prosvetno društvo Valentin Vodnik iz Doline priredilo koncert nabrežinskega zbora Igo Gruden v cerkvici sv. Martina in tako ponovno obudilo objekt h kulturnemu življenju. Koncert je bil mišljen kot krona letošnji bogati in pomembni sezoni dolinskega društva in je kot tak tudi zelo uspel. Kljub temu, da je bil nastop iz tehničnih razlogov sredi tedna, je cerkvico napolnila dolinska publika, ki zboru in društvu trdno stoji ob strani v vsakem trenutku in ob sleherni priložnosti v veliko zadoščenje dolinskim prosvetnim delavcem. Najprej pevke, nato pa še moška sestava nabrežinskega zbora so hitro zagreli vzdušje, ki se je polagoma stopnjevalo v prijetno in domačnostno, da smo bili priča kot nekemu dvogovoru med publiko in zborom. Dekleta so uvodoma zapela koroško narodno «Da b'biva ljepa ura», Pirmikovo «Smrt v Brdih», Radovana Gobca «Rdeči nagelj», črnsko duhovno «Go down Moses», Mozartovo «Ave verum», narodno «Izberi si moža» in Kuharjevo «Jutri gremo v napad». Če je bilo pevkam užitek peti v magičnem prelivanju akustike, ki jo premore cerkvica sv. Martina, je bilo z druge strani poslušalcem edinstven užitek poslušati ubrano, tehnično visoko kultivirano petje, ki ga je profesor Radovič dosegel samo z vztrajnim in potrpežljivim vadenjem posameznih glasovnih skupin in celote. Moški zbor je zapel dve pesmi sv. Frančiška, katerih avtor je Francisco Poulenc, črnsko duhovno «Nobody knows», tri slovenske narodne v priredbi Janeza Boleta, narodno «Angelček varuh moj», ruski «Tari bari» in «Kalinko» (pri kateri je ob solu Bruna Kralja publika naravnost eksplodirala od navdušenja) in Ježevo «Igraj kolce». Nato so se moškim pridružila še dekleta in skupno so zapeli še naslednje skladbe: Rada Simonitija «Pozdravljena, domovina, narodno «Temna noč», Ubalda Vrabca «Dober večer», Vinka Žganca «Tri medžimurske», Antona Förstera «Planinska» in Radovana Gobca «Pesem o svobodi».

Pred razhodom je prisotne in goste pozdravil predsednik PD Valentin Vodnik Boris Pangerc, ki je naglasil pomembnost novega prijateljstva med obema društvoma in željo, da bi med obema ohranili trajen in plodan stik, kot je pač med dobrimi prijatelji navada. Pevkam, pevcem in pevovodji Sergiju Radoviču je izrekel občudovanje in zahvalo, da so jih počastili z izbranim petjem polnim pravega umetniškega užitka.

ris

Svojemu športnemu sodelavcu Darku Grgiču in njegovi izvoljenki Magdi Zlobec čestita ŠZ Gaja.

MAGDI
in
DARKU GRGIČU

želijo mnogo sreče in zadovoljstva na novi življenjski poti

uslužbenci in direkcija ZTT

Danes se poročita
MAGDA ZLOBEC
in
DARKO GRGIČ

Svoj članici in njenemu izvoljencu želi mnogo sreče in razumevanja na skupni življenjski poti

Stalno slovensko gledališče

● **Danes ob .30** bo na tržaškem županstvu tiskovna konferenca, na kateri bodo predstavili program manifestacij, ki se bodo vrstile ob mednarodnem letu otroka, in jih prireja tržaška občina, pokrajina, Avtonomna letoviščarska ustanova, deželni odbor CONI in šolsko skrbništvo.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN
(od 8.30 do 20.30)
Korzo Italija 14, Ul. Giulia 14, Erta S. Anna 10, Lonjerska cesta 172.
(od 8.30 do 13. in od 16. do 20.30)
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6.

NOČNA SLUŽBA LEKARN
(od 20.30 dalje)
Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6.

LEKARNE V OKOLICI
Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141 - Božje polje; Zgonik: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sesljan: tel. 209-197; Žavlje: tel. 213-137; Milje: tel. 271-124.

Prispevki

Namesto cvetja v slovo dragi Elviri Turina darujejo prijateljice iz D. K. 30.000 lir za Dijaško matico.

Ob tragični in prerani smrti tovariša Petra Štoke izreka združenje slovenskih medicincev v Trstu staršem in sestri Danieli globoko sožalje.

Ob izgubi dragega sina Petra izrekajo globoko sožalje učiteljici Marjetici in družini učenci in starši osnovne šole na Proseku.

Tržaški skavti in skavtinje se bratsko spominjamo dragega prijatelja Petra Štoke.

Z VČERAJŠNJE SEJE OBČINSKEGA SVETA

Preložena vsaka odločitev o preosnovi občinskih služb

O tem vprašanju bodo razpravljali na seji 10. julija - Velik del včerajšnje seje posvečen Lucchettijevi televizijski oddaji in novemu valu nasilja

Tržaški občinski svet bo razpravljal o preosnovi občinskih služb na seji, ki bo 10. julija. Ta sklep so sprejeli na včerajšnji seji na predlog svetovalca KD Abbateja, potem ko je predstavnica Liste za Trst predložila vrsto popravkov k načrtu za preosnovo občinskih služb in osebja, ki ga je izdelal občinski odbor. S temi popravki so se bistveno spremenile nekateri smernice načrta, zaradi česar bodo morale svetovalske skupine ponovno preučiti to vprašanje. Poleg tega bo treba tudi slišati mnenje sindikalnih organizacij, kot je poudaril svetovalec Abbate, in upoštevati njihove predloge.

Seja se je kot običajno pričela z odgovori na interpelacije in vprašanja. V odsotnosti župana Cecovinija, ki se mudi v Bruslju na zasedanju poslancev PLI, ki bodo sedeli v evropskem parlamentu, je sejo vodila poslanka Gruber Benco, na županovem mestu pa so se med sejo zvrstili kar trije predstavniki melonarskega odbora, zadnji med njimi, Bassani, pa bo odslej prevzel mesto podžupana.

Glavni temi prvega dela seje sta bili Lucchettijeva televizijska oddaja «Dobrodošli v Trstu» in pa nov val atentatov v mestu in okolici, ki jih je poslanka Gruber Benco ostro obsodila. Obsodil jih je tudi svetovalec Monfalcon, ki pa je z zaskrbljenostjo ugotovil, da se vzdušje napetosti vedno bolj stopnjuje. Zato je tudi predlagal, da bi se vse demokratične stranke nekako združile in dobile primerno obliko sodelovanja, da bi se zoperstavile temu nasilju. Z zaskrbljenostjo se je tudi vprašal, ali niso morda tudi nekatera stališča, ki so jih zavzele nekatere organizacije ali ustanove o Lucchettijevi oddaji o Trstu, sprožile ta nov val atentatov. Z zadovoljstvom pa je ugotovil, da so le sad provokatorske manjšine, ki se ji je treba zoperstaviti z vsemi demokratičnimi metodami. Dogodke v časnikarskem krožku med srečanjem z režiserjem Lucchettijem je obsodil tudi svetovalec Ricchetti (KD) in pri tem pristavil, da so dokaz kako se hoče določen del prebivalstva soprijemati z določenimi problemi. O televizijski oddaji je govoril tudi odbornik Alfieri Seri in dejal, da je občinski odbor zahteval, da se popravi škodo, ki naj bi jo oddaja naredila. O tem vprašanju sta govorila še svetovalca Ercolessi (PR) in Cantoni (KD), ki sta jo ocenila vsak s svojega zornega kota. Ob koncu tega dela razprave je poslanka Gruber Benco v imenu župana Cecovinija zagotovila, da bodo ustanovili antifašistični odbor.

V drugem delu včerajšnje seje je skupščina sprejela več sklepov, med katerimi velja predvsem omeniti podelitev prispevka 100 milijonov lir zdravstvenemu konzorciju za oskrbo ostarelih po domovih.

Ambasador Gardner odpira danes nov sedež konzulata ZDA v Trstu

Veleposlanik ZDA v Italiji Richard N. Gardner bo danes ob 12.15 slovesno odprl v Ul. Roma 9 prostore ameriškega konzulata v našem mestu. V iste prostore se bo vselil tudi urad Ica, ki vzdržuje italijansko - ameriške kulturne stike za področje vseh treh Benečij. Odprtju novih prostorov bo seveda prisostvoval tudi ameriški konzul v Trstu James W. Shinn.

Popoldne bo ambasador Gardner predaval v krožku za kulturno in umetnost o temi «Evropska varnost je ameriška varnost: ena in nedeljiva». Še prej bo ambasador šel na vljudnostni obisk k prefektu Marrosuju in k županu Cecoviniju.

Danes začetek razstave domačih vin v Križu

Danes se bo v Križu začela razstava in pokušnja domačih vin, ki jo prireja Konzorcij pridelovalcev vin tržaške občine. Prireditev, ki praznuje letos dvanajst let življenja, je bolj občinskega značaja, saj bodo na njej sodelovali vinogradniki od Piščancev, iz Barkovelj, s Kontovela in Proseka ter iz Križa. Strokovna komisija je izbrala v predselekciji 16 vzorcev belega ter 5 vzorcev črnega vina. Svoje pridelke bodo razstavljali Anton Bole, Vila Gherlanc Menucci, Franc, Oskar Egidij in Rudolf Košuta, Emil, Karmelo in Viktor Sedmak, Angel Settimo, Darko, Drago Sergij in Josip Starc, Marjo Švab ter Nini in Zoro Tretjak.

Tržačanka lažje ranjena pri Senožečah

Včeraj zjutraj okrog 11.30 se je na križišču pred Senožečami, v smeri iz Divače, pripetila prometna nesreča, pri kateri je bila lažje ranjena 37-letna Silva Kodrič iz Ul. Dudovich 1. S svojim fiatom 127 je bila ustavljena pred križiščem, ko se je zaradi prevelike hitrosti in neprimerne varnostne razdalje vanjo z avtomobilom zaletel 60-letni Jože Stopar iz Ljubljane. Silvin avto je silovit sunek potisnil v neki tovornjak s prikolico, ki je vozil v nasprotno smer, na srečo pa brez hujših posledic.

Verjetno obračunavanje

Gasilci so morali včeraj zjutraj kar dvakrat pohiteti v Ul. Boezan pri Sv. Ivanu, kjer je približno sto metrov od križišča z Vrdelsko cesto gorel citroen D super goriške registracije. S hitrim posegom so škodo omejili, kljub temu pa so zaradi vročine pokale šipe obeh sprednjih vrat in vetrobran, uničena pa je bila tudi električna napeljava. Čez dobro uro pa so se morali ponovno vrniti: plameni so spet zajeli vozilo in ga tokrat docela uničili. Ob natančnem pregledu so pod sprednjim delom našli plastično posodo, v kateri je bilo še nekaj bencina, zato domnevajo, da je kdo ogenj podtaknil in da gre za obračunavanje, saj je lastnik Fiorenzo Sincovich iz Ul. Timignano star znanec policije.

Strah je bil odveč

Ko so potniki izstopili in so vagone brzovlaka, ki privozi v Trst nekaj po sedmi uri, preusmerili na enega izmed tirov, kjer bi ga morali počistiti, je nenadoma nastal preplah: v enem izmed vagonov so našli sumljivo škatlo. Prihiteli so karabinjerji, policija, agenti finančne straže, minerci in celo namestnik državnega pravdnika dr. Staffa. Izolirali so celotno področje, kaj kmalu pa se je izkazalo, da je bila sumljiva škatla le dobro pakirana konfekcija šestih kristalnih kozarcev. Verjetno jo je kdo izmed potnikov pozabil v vlaku.

Kljub zeleni luči in prehodu za pešce

Kljub temu da je z zeleno lučjo in na prehodu za pešce šel čez cesto, se bo moral 81-letni Giovanni Russo iz Ul. Del Prato 1 kar mesec dni in pol zdraviti na ortopedskem oddelku tržaške bolnišnice, kamor so ga včeraj zvečer pripeljali z rešilcem Rdečega križa. Moški je namreč prečkal Ul. Roma na vogalu z Ul. Geppa, ko ga je s svojim fiatom 127 povozil 22-letni Francesco Scullo iz Milj, Ul. Flavia di Stramare 139.

Včeraj - danes

Danes, SOBOTA, 30. junija
EMILIJA
Sonce vzide ob 5.18 in zatone ob 20.58 — Dolžina dneva 15.40 — Luna vzide ob 11.04 in zatone ob 0.14
Jutri, NEDELJA, 1. julija
BOGOSLAV

Vreme včeraj: najvišja temperatura 29,7 stopinje, najnižja 22,2, ob 13. uri 29,7 stopinje, zračni tlak 1015,4 mb rahlo pada, vlaga 43-odstotna, nebo 3 desetinke pooblačeno, veter 15 km na uro severovzhodnik, morje skoraj mirno, temperatura morja 22,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 29. junija 1979 sta se v Trstu rodila dva otroka, umrlo pa je 10 oseb.

RODILA STA SE: Alessandro Tomazic in Eleonora Zago.

UMRLI SO: 92-letna Rosa Spangelj vd. Bernardi, 90-letna Maria Aquilante por. Dapas, 38-letni Mario Bedalo, 81-letni Domenico Del Senno, 70-letni Giovanni Zanier, 72-letna Ines Saladini por. Binetti, 72-letna Stefania Mauri por. Parladori, 81-letna Lucia Eller vd. Vidonis, 75-letni Giovanni Mazzotti in 75-letni Emilio Polla.

Z VČERAJŠNJIM SPORAZUMOM NA SEDEŽU DEŽELNEGA SVETA

Osebju zavoda Rittmeyer zagotovljena zaposlitev

Upravni svet zavoda za mesec dni odložil odpust 25 uslužbencev, ki jih bo prevzel zdravstveni konzorcij

Včeraj je bil končno zglajen dolgotrajni spor med uslužbenci in člani upravnega sveta zavoda za slepce Rittmeyer. Poleg že tako žgočih vprašanj glede vloge in namenov tega zavoda, je za poostritev trenja poskrbel, kot je znano, sam upravni svet, ki je te dni sklenil na mah odpustiti 25 od skupnega števila 54 zaposlenih pri ustanovi.

Sindikalni organizaciji CGIL in CISL sta zahtevali, naj se v okviru načrta o preustroju zavoda njegovi uslužbenci vključijo v organik krajevnih ustanov; te tako bi z ene strani obvarovali prizadetim delovna mesta ter z druge zaščitili tudi dragoceno premoženje, ki ga predstavlja njihova poklicna usposobljenost. Zahteva sindikalistov je ostala mrtva beseda zaradi znanih težav, ki tarejo pokrajinsko in tržaško občinsko upravo. Tedaj je v zadevo posegla deželna oblast, ki je v osebi odbornika Carpeneda izpeljala uspešno posredovalno vlogo v sporu.

Včeraj popoldne je bil na sedežu deželnega sveta odločilni sestanek, ki je privedel do pozitivne rešitve. Na predlog predsednika šeste komisije Viginija in Carpeneda je upravni svet zavoda Rittmeyer sklenil, da približno za mesec dni odloži odpust 25 delovnih moči; medtem naj zdravstveni konzorcij odobri sklep, po katerem prevzame del podporne službe, za katero je doslej skrbel zavod Rittmeyer ter seveda tudi ustrezno osebje — slednje naj bi deloma opravljalo še naprej do sedaj poverjene mu naloge, deloma pa nove funkcije. Deželna uprava bo pa zdravstvenemu konzorciju zajamčila popolno kritje dodatnega finančnega bremena za 20 novih uslužbencev; ustrezne izdatke za drugih pet delovnih moči bo krila pokrajinska uprava v smislu konvencije o vključevanju slepih otrok v redne šole. Tržaška občinska uprava ne bo prispevala nobenega denarja; to je naglasil odbornik Boschini, češ da občina nima dovolj sredstev. (dg)

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo, da so gore vrnile domači zemlji našega ljubega

PETRA ŠTOKO
(VISOKOŠOLCA)

Spremili ga bomo v domačo župno cerkev na Kontovelu, kjer bo pogrebna sv. maša danes, 30. junija, ob 17.30. Dokončno se bomo poslovili od našega dragega na kontovelskem pokopališču.

Mama Marjetica, oče Svetko, sestrica Danijela, nono in nona

Kontovel, 30. junija 1979

Kino

Ariston 21.30 «I giorni del cielo». R. Gere, B. Adams. Barvni film. Na prostem.
Ritz 16.00 «Una calibro 20 per lo specialista». Clint Eastwood. Prepovedan mladini pod 14. letom.
Eden 16.00 «Wampyr». John Aniplas, Cristine Forrest. Prepovedano mladini pod 14. letom.
Grattacielo 17.00 «Amici miei». Ugo Tognazzi, G. Moschin. Barvni film.
Excelsior Zaprto čez poletje.
Fenice 17.00 «Bulli e pupe». Marlon Brando, Frank Sinatra. Barvni film.
Mignon 16.00—22.15 «Castelli di ghiaccio». Roby Benson. Barvni film.
Filodrammatico 15.30—22.00 «Rabbiosamente femmine». Barvni film. Prepovedan mladini pod 18. letom.
Cristallo 16.30 «Sgt. Pepper Lonely Hearts Club Band». Be Gees. Barvni film iz ciklusa «Grandi successi».
Moderno 16.30—21.30 «Uomo ragno colpisce ancora». Barvni film.
Aurora 17.00—19.15—21.45 «Il salario della paura». Barvni film
Capitol 17.00 Peter Falk — Tenente Colombo. «A proposito di omicidi». Barvni film.
Vittorio Veneto 16.30 «Pretty baby». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Gledališča

ROSSETTI
V okviru Festivala operete bodo danes, 30. junija, ob 20.30 in jutri, 1. julija, ob 18. uri v gledališču Rossetti izvajali «Veselo vdovo». Delo dirigira Hans Walter Keampfel, za režijo pa je poskrbel Filippo Crivelli. Glavni pevci in igralci: Elena Zilio, Angelo Romero, Edith Martelli, Antonio Bevaqua, Sandro Massimini, Gino Pernice.

Razna obvestila

Rekreacijsko, kulturno, turistično in športno združenje UNION priredi danes, 30. junija, in v nedeljo, 1. julija, s pričetkom ob 17. uri drugi Ljudski praznik v Podlonjerju. Praznik se bo odvijal v Ljudskem domu, Ul. Masaccio 24.

Uprava občine Dolina sporoča, da v sredo, 4. t.m., na praznik občinskega patrona Sv. Urha, ne bodo obratovali njeni uradi in ostale občinske službe v smislu OPR 4. 4. 1979, štev. 190.

Združenje Union iz Podlonjerja priredi v Ljudskem domu v Podlonjerju, Ul. Masaccio, **Drugi rajonski praznik,** danes, 30. junija, ob 19. uri ter jutri, 1. julija ob 17. uri.

SLOVENSKA SKUPNOST — SEKCIJA DEVIN - NABREŽINA

PRIREJA

na igrišču SOKOLA v Nabrežini

«NAŠ PRAZNIK»

SPORED:

DANES, 30. junija 1979
ob 18. uri Otvoritev z odprtjem kioskov
ob 19. uri Koncert nabrežinske godbe na pihala
ob 21. uri Ples ob zvokih ansambla «LOJZE FURLAN»

JUTRI, 1. julija 1979
ob 18. uri Odprtje kioskov
ob 19. uri Koncert godbe na pihala iz Trbovelj
Govoril bo A. Terčon - član deželnega tajništva Slovenske skupnosti
ob 21. uri Ples z ansamblom TAIMS
ob 01. uri Zaključek «Našega praznika»

VABLJENI VSI SLOVENCI
Z dobrim vinom bomo namakali domači prigrizek

KONZORCIJ PRIDELOVALCEV VIN TRŽAŠKE OBČINE

vabi na

XII. RAZSTAVO IN POKUŠNJO DOMAČIH VIN

v Križu pri Trstu 30. junija in 1. julija 1979

PROGRAM

Danes, 30. junija
ob 18.00 otvoritev
ob 21.00 ples z ansamblom «Domači fantje»

Jutri, 1. julija
ob 10.30 odprtje kioskov
ob 18.00 koncert občinske godbe «G Verdi»
ob 21.00 ples z ansamblom «Domači fantje»

Dobro založeni kioski z ribami, klobasami, pršutom in čevapčiči

LLOYD TRIESTINO

Sporočamo, da bo motorna ladja «Dionea», ki opravlja linijsko službo v zgornjem Jadranu, ponovno vozila na progi Trst — Rovinj ob nedeljah v mesecih juliju in avgustu s sledečim urnikom:

ODHOD 08.00 TRST PRIHOD 20.45
PRIHOD 11.15 ROVINJ ODHOD 17.30

Mladinske Delovne Akcije 79

KOŽBANA 15/7 — 4/8
SUHA KRAJINA — KOZJANSKO 5/8 — 2/9

INFORMACIJE:
SKGZ — TRST, Ulica sv. Frančiška 20 — Tel. 744249
SKGZ — GORICA, Ulica Malta 2 — Tel. 24-95

Vsak torek in petek od 18. do 19. ure.

Šolske vesti

Ravnateljstvo Državnega trgovskega tehničnega zavoda s slovenskim učnim jezikom «Žiga Zois» Trst — Vrdelska cesta 13/2 — sporoča, da je čas za vpis za šolsko leto 1979/80 do vključno 7. julija t.l. Prošnje sprejema tajništvo vsak d[illegible] 10. do 12. ure.

Izleti

Planinska sekcija ŠZ Sloga vabi svoje člane in simpatizerje na družinski izlet na Snežnik jutri, 1. julija 1979; zbirališče v Ilirski Bistrici ob 9.30 ali na Sviščakih ob 10. uri.

Sekcija Slovenske skupnosti v občini Dolina priredi **v soboto, 14. julija,** enodnevni izlet z avtobusom po Terski dolini v Beneški Sloveniji in čez mejni prehod Učje v Soško dolino (Bovec).

Vpisovanje do 5. julija oziroma do zasedbe mest pri Marju Zaharju v Zabrežcu (tel. 228481 v večernih urah). Potrebno je imeti prepustnico ali potni list

PD Rovte - Kolonkovec prireja jutri, 1. julija, izlet v Pian di Cansiglio - Sacile. Odhod s križišča Brigata Casale, Campanelle, Monte Sernio ob 7. uri. Vpisovanje od 12. do 13. ure po telefonu št. 811614 Kariš.

Združenje Union priredi v nedeljo, 8. julija, izlet na Krk - Baško. Informacije na sedežu združenja v Ul. Valdirivo 30 - tel. 64459 vsak dan od 10.30 do 12. ure in od 17. do 19.30. V četrtkih od 17. do 19.30 in v soboto od 10.30 do 12. ure.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

PRODAM za košnjo 1 hektar dobre živinske žlahtne krme v Dolu. Ivan Vižintin (Jekopič), Dol - Palkišče 31.

ŽENSKA z dveletnim otrokom nujno potrebuje sobo s kuhinjo v okolici Trsta. Telefon 412311 po 20. uri.

ŠTUDENTKA išče sobo ali enosobno stanovanje v najem, po možnosti v centru Trsta. Ponudbe na upravo Primorskega dnevnika pod šifro «Študentka».

ODDAM v najem malo dvosobno pritlično stanovanje mirnima zakoncema v pokoju, ki bi rada delala na vrtu. Telefonirati na št. 200147 od 17. do 18. ure.

ODLIČEN lak za vaša okna in jahte prodam po ugodni ceni. Mizarska delavnica Boris Grilanc - Salež - tel. 229-190.

POSLOVNE prostore za pisarno ali ambulanto s petimi ali desetimi sobami oddamo v strogem središču Gorice. Telefonirati na številko (0481) 28-26 v opoldanskih urah.

PRODAM kravo sedem mesecev brejo, ima še 7 litrov mleka na dan. Alojz Lupinc Praprot 11.

PRODAM novi čoln LORD 300 — krmni motor Johnson 10 Hp, pritikline ter prtljažnik za čoln, 1.550.000 lir. Telefon 422010, ob 13. uri.

IŠČEM enosobno stanovanje, po možnosti v Trstu. Upokojenka. Ponudbe na redakcijo Primorskega dnevnika v Gorici tel. (0481) 83-382.

TRŽAŠKO izvozno-uvozno podjetje DZOJ išče sodelavca - družabnika. Prosimo pisati na Primorski dnevnik pod šifro «Družabnik».

PRODAJAM ritmo SL, star 6 mesecev, prevoženih 6.000 kilometrov. Telefonirati na 0481 - 45829.

FILATELISTI: samo ugodno kupim brezhibne serije Repubblica italiana od leta 1945 do 1954 vključno pošta in ekspresi. Ponudbe s cenami. Fila - fermo posta 34019 Sesljan - Sistiana.

PRODAM stanovanje v pritličju v Kraški ulici št. 74 v Štandrežu. Telefonirati na št. (0481) 89668 v popoldanskih urah.

TV COLOR posebna ponudba v juniju. Za takojšnje plačilo poseben popust, za plačilo na obroke pa brez obresti. Trgovina COLJA Kontovel 134, tel. 225-471.

GALERIJA
«TEATRO ROMANO»
Ul. Donota 20 Trst

ima na razpolago dela:
DEMETRIJA CEJA
ROBERTA HLAVATYJA
GRUPE &
ATILIJA KRALJA
RENZA POSSINELLIJA
DEZIDERIJA ŠVARE
FRANKA VECCHIETA
BORISA ZULJANA
EDIJA GANDRUSIJA
MARJANA KRAVOSA

URNIK:
ob delavnikih od 18. do 21. ure
ob praznikih od 10. do 13. ure

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA
S.P.A.
TRST - ULICA F. FILZI 10 - ☎ 61-468

SREDNJI TEČAJ BANKOVCEV 29. 6. 1979

Ameriški dolar	829.—
Funt šterling	1790.—
Irski funt šterling	1705.—
Švicarski frank	498.—
Francoski frank	190.—
Belgijski frank	26.—
Nemška marka	448,50
Avstrijski šiling	60,50
Kanadski dolar	705.—
Holandski florint	405.—
Danska krona	153.—
Švedska krona	191.—
Norveška krona	160.—
Drahma	22.—
Mali dinar	41,25
Veliki dinar	41,25

MENJALNICA
vseh tujih valut

PO DOKONČNIH REZULTATIH V GORIŠKIH ŠOLAH

Več kot tretjina dijakov na šolah v Gorici ni uspešno zaključila šolskega leta

Precej dijakov je bilo zavrnjenih, veliko pa jih ima popravne izpite - Na vseh italijanskih šolah so letos rezultati porazni, zlasti v prvih razredih višjih srednjih šol

V letošnjem predčasnem poletju se niso z mrzlo vodo tuširali samo tisti, ki jim je bilo vroče. Z mrzlo, preveč mrzlo vodo, so se tuširali vsi tisti dijaki višjih srednjih šol, ki so jim ob koncu letošnjega šolskega leta profesorji zasolili popravne izpite v jesenskem roku ali jih celo zavrnili. Pisali smo že o slabih rezultatih na slovenskih višjih srednjih šolah. Povedati pa moramo, da je pojav splošnega značaja. Pred nekaj dnevi smo lahko iz televizijskih dnevnikov izvedeli, da so v večjih mestih, n.pr. v Rimu in Milanu profesorski sveti zavrnili (v celoti ali do jesenskih izpitov) približno polovico dijakov. V nekaterih šolah je izdelala v poletnem roku komaj ena tretjina vpisanih.

Tudi na italijanskih šolah v Gorici so bili rezultati porazni. V nekaterih, zlasti v prvih razredih višjih srednjih šol, ni izdelala polovica vpisanih dijakov. Rezultat je bil negativen v vseh šolah. Brez razlike. Zaradi stavk nestalnih profesorjev v nekaterih šolah so bili rezultati znani v celoti šele pred nekaj dnevi. V šoli za strokovno usposabljanje ni izdelalo 44,6 odstotka dijakov. Na ženskem strokovnem zavodu se je v škripcih znašlo 21,9 od sto dijakinj. Na italijanskem klasičnem liceju na Drevoredu 20. septembra se mora z izpiti ali s ponavljanjem razreda ubadati kar 33,8 dijakinj in dijakov.

Kot smo že omenili pred nekaj dnevi, so bila zelo stroga letošnja ocenjevanja na treh slovenskih višjih srednjih šolah. Kot smo iz nekaj primerov videli, je bilo ocenjevanje precej strogo tudi na italijanskih šolah. Še nekaj rezultatov z najbolj obiskanih šol. Na realni gimnaziji ni izdelalo 24,2 odstotka dijakov; na strokovnem zavodu «ITI Galilei» je negativni rezultat «doseglo» 33,3 odstotka, nekoliko manj negativen je rezultat na zavodu «Fermi», kjer imajo tečaje za knjigovodje in geometre. Še najbolje se je odrezal tečaj za uradnike podjetij pri zavodu «Fermi», kjer imajo le 17,7 odstotka negativnih ocen.

Seveda je bilo najhuje v prvih razredih višjih srednjih šol. Mnogi dijaki imajo možnost popraviti negativni rezultat pri jesenskih izpitih.

V našem listu smo že pisali o vzrokih, ki so privedli do letošnjega negativnega rezultata. Zdi se, da imajo dijaki malo zaupanja v italijanski šolski sistem, ki je še vedno starokopiten in se ne zna vključiti v vsakdanje življenje, ne teži s časom. Na drugi strani pa je treba tudi reči, da so v zadnjih letih v skoro vseh italijanskih šolah dajali predvsem in skoro samo diplome. Negativnih ocen skoro ni bilo, v času kontestacije je bilo treba dati vsakemu dijaku, pa naj si je prizadeval ali ne, pozitivno oceno. In če se je tu pa tam kak profesor upal dati negativno oceno, so ga na zelo lahkoten način ozmerjali kot «fašista». Brez dvoma so letošnji rezultati odraz neskladja v italijanski družbi in v šoli še posebej. Marsikateri profesorski svet se je opogumil in uporabljal trdo roko kot v starih časih. Na drugi strani pa je tudi res, da gredo mnogi dijaki v šolo brez vsakršne odgovornosti.

Smisel šolskega ustroja pa ni v tem, da v šoli dijake terorizirajo in potem uporabljajo trdo roko. Vsakdo, ki ima kaj opravka s šolo, se mora dobro zavedati, da je od šole precej odvisno, kako se bo družba razvijala. Družba pa mora dajati šoli in vsem, ki v njej delajo, profesorjem kot dijakom, možnost, da se zares razvijajo. In tudi, da dobijo mladi delo, potem ko so si prislužili diplomo. Sicer pa mora tudi učno osebje dobiti gotovost za svojo službo. In v marsikaterem primeru tudi boljše plače.

Prazniki na prostem

Tako v mestu kot na podeželju se vrstijo na prostem prazniki, ki jih prirerajo najrazličnejša društva in organizacije. V Ulici Cipriani, v naselju Sv. Ane, je v teh dneh praznik komunističnega tiska. Poleg plesa in predvajanja filmov za otroke imajo na sporedu še danes debato o petrolejski krizi, ki jo bo vodil sen. Bacicchi, jutri zvečer debato o razdobju po volitvah pri kateri sodelujejo zastopniki KPI, PSI, PDUP, PRI in DP, v ponedeljek pa je na vrsti razprava o odprtih vprašanjih tega naselja.

V Ločniku je v teh dneh praznik tamkajšnjega športnega društva. Na sporedu imajo predvsem rekreacijo.

Prazniki so še drugod. Omenimo praznik socialističnega dnevnika Avanti v Tržiču na griču pod gradičem. Tudi tu imajo poleg rekreacije vsak večer razprave o aktualnih vprašanjih tržiškega okraja.

● **Goriško združenje prostovoljnih krvodajalcev obvešča,** da sprejemajo denarne prispevke na sedežu društva v Morellijevi ulici 28, ob delavnikih med 17.30 in 19. uro, razen ob sobotah, v krožku v Ulici San Giovanni 8, ob delavnikih med 18.30 in 21.30, razen ob ponedeljkih ter preko tekočega računa štev. 5891-20 pri goriški hranilnici in posojilnici.

Poleg tega sta za sprejemanje denarnih prispevkov pooblaščena člana Giuseppe Glessi, Ul. Brigata Pavia 78 in Michele Campanello, Morellijeva ulica 24.

● **Na tiskovni konferenci,** ki bo v ponedeljek, 2. julija, ob 11.30 v deželnem avditoriju v Gorici, bo deželni odbornik Adriano Bomben predstavil spored letošnje folklorne prireditve «Friuli estate 79». Revija se bo začela 21. julija v Vidmu.

V Štandrežu se danes in jutri nadaljuje tradicionalni

PRAZNIK ŠPARGLJEV

Spored od 20. ure dalje.

PO ŠESTMESEČNEM ODDAJANJU

Pozitiven odmev radijske oddaje «Na goriškem valu» na Radiu Trst

Doslej so imeli 26 oddaj - Pogovor s sodelavci je imel ravnatelj radia dr. Benedetič - Na jesen se bo oddaja obnovila

Šest mesecev je minilo, odkar so se na povabilo vodstva slovenske tržaške radijske postaje sestali v Gorici zastopniki tukajšnjega kulturnega življenja in dveh slovenskih prosvetnih zvez. Rezultat takratnega srečanja je bila tedenska oddaja «Na goriškem valu», ki jo je tržaški radio oddajal tri mesece ob sobotah dopoldne, naslednje tri mesece pa ob petkih popoldne. Koordiniral jo je prof. Milko Rener, ob strani so mu stali zastopniki SPZ in ZSKP, ki so sodelovali v pripravi oddaje in v zbiranju oseb in društev ter drugih kulturnih prireditev, ki so prišle v oddajo. Doslej je bilo 26 oddaj, v njih je bila zaobjeta predvsem aktualna kulturna problematika Slovencev na Goriškem. V teh oddajah je bilo precej govora o glasbeni dejavnosti, o likovnem ustvarjanju in razstavah, ki jih je bilo letos v Gorici kar precej, o delovanju prosvetnih društev in skupin.

Resume dosedanjega šestmesečnega dela in sodelovanja so podali udeleženci sestanka, ki je bil v četrtek zvečer v Gorici, na povabilo tržaške radijske oddaje. Oceno dosedanjega dela in predloge za bodočnost so posneli na magnetofonski trak in razprava je šla v eter včeraj popoldne.

Sodelovali so ravnatelj slovenske tržaške radijske postaje dr. Filibert Benedetič, urednik oddaje Danilo Pertot, koordinator prof. Milko Rener, pa še Franka Ferletič, Marko Waltritsch, Damjan Paulin, Kazimir Humar, Ace Mermolja, Jožko Prinčič, Zorko Harej.

Ugotovljen je bil pozitivni prijem te oddaje, ki se je zanimala predvsem za aktualnost. Logično ni mogla oddaja zajeti vsega delovanja, omejila se je le na najvažnejše dogodke. Našle pa so v njej mesto nekatere prosvetne skupine. Zaradi tega so prisotni poudarili nujnost, da se jeseni oddaja obnovi, tako bodo prišla na vrsto vsa prosvetna društva in skupine. Udeleženci razprave so tudi poudarili pozitivnost oddaje, ker je tako tudi kulturno dogajanje na Goriškem dobilo svoje mesto na tržaškem radiu. Seveda je treba tej oddaji dodati še poročanje v drugih oddajah. So pa še vedno številne pomanjkljivosti, posebno v vsakodnevnem poročanju. In kar je treba poudariti, pri oddajah sta sodelovali obe prosvetni zvezi, ni bila več domena ene same, kot se je s tržaškim radiom dogajalo v preteklosti.

Prisotni so si bili edini v želji, da je treba z oddajo nadaljevati. Govor pa je bil tudi o drugih vprašanjih. Ravnatelj dr. Benedetič in urednik prof. Harej sta nakazala potrebo, da se obnovi arhiv pesmi, ki jih pojejo zamejski pevski zbori. Zato bo tržaški radio v prihodnji sezoni poskrbel, da ti zbori priredijo pesmi za tržaški radio. Prav tako bodo posneli amaterske dramske skupine. Prva pride na vrsto sovodenjska z igro «Svet brez sovraštva». Govor je bil tudi o slovenskih televizijskih oddajah. Ugotovljeno pa je bilo, da v zvezi s temi oddajami še vedno vse visi v zraku.

Danes zadnji rok za oddajo davčne prijave

Na naši sliki vidimo Goričane, ki izročajo svojo davčno prijavo občinskim funkcionarjem v telovadnici Lenassi v Kapucinski ulici. Goriška občina je letos že v drugo pripravila sprejemno pisarno v tej telovadnici. Tako je šla na roko davkoplačevalcem, ki lahko izročijo prijavo številnim funkcionarjem, istočasno pa ni treba starejšim ljudem po stopnicah kot so morali do nedavnega, ko je bilo treba izročati davčno prijavo v državnem davčnem uradu v Ul. Filzi, v drugem nadstropju. Največ ljudi je svojo prijavo izročilo v zadnjih dneh, čas pa imajo še danes. Vendarle pa so ljudje v glavnem svojo dolžnost opravili že včeraj in prejšnje dni, kajti nekateri so morali plačati tudi davek na bankah, te pa so danes zaprte. Morda je tu pa tam še odprta kaka podeželska posojilnica. Upokojenci pa lahko nekoliko počakajo, kajti rimska vlada je zapadlost roka za vlaganje prijav s strani upokojencev odložila za dvajset dni, ker ni INPS pravočasno vsem dostavil potrdil o lanski pokojnini.

Piknik na Vrhu

Na nocojšnjem pikniku prosvetnega društva «Danica» na Vrhu bodo za plesalce igrali člani znanega glasbenega ansambla «Mejaši», ki ga sestavljajo glasbeniki z obeh strani meje. Na hladnem prostoru, s katerega je lep razgled na goriško kotlino, bo poskrbljeno tako za plesalce, kot za igralce v briškoli (drevi bo tekmovanje z bogatimi nagradami), v bifeju pa bodo imeli jedi na žaru in dobro vino ter hladno pivo.

Jutri zjutraj pa bo na Vrhu 2. pohod po Krasu. Zbirališče na Largi od 8. ure dalje; odhod bo ob 9. uri.

Jutri v Novi Gorici odkritje doprsnega kipa dr. Josipu Vilfanu

Na Erjavčevem drevoredu v Novi Gorici bodo jutri ob 10. uri (po jugoslovanskem času) odkrili doprsni kip zaslužnemu primorskemu politiku dr. Josipu Vilfanu. Slovesnost bo združena s kratkim kulturnim programom.

Za svečanost je poskrbel Klub starih goriških študentov, ki je v več letih poskrbel za to, da so tako v Novi Gorici kot v drugih krajih Primorske bili postavljeni našim zaslužnim rojakom doprsni kipi in spominska obeležja.

Kje bomo kupovali vozovnice za avtobus

Iz takih ali drugačnih razlogov bo avtobusni prevoz v Gorici od jutri dražji. In to ne za nekaj odstotkov. Cena vozovnic se bo preprosto podvojila. Bo to vplivalo na število potnikov? Najbrž da ne, čeprav se polemike o umestnosti podražitve ne bodo tako hitro polegle. Mestno prevozno podjetje nam je včeraj sporočilo, da so te dni razširili krog prodajalcev, pri katerih je mogoče kupiti vozne karte v blokih po 10 kosov po znižani ceni.

Vozovnice je mogoče kupiti zdaj tudi v sledečih prodajalnah: Turri v Štandrežu, Lutman, Mihaelova ulica v Štandrežu, Rodaro v Ločniku, Pastrello na Majnici št. 43, Fabris, v Ulici 4. novembra 40 v Podgori, Zanier v Ulici Brigata Cuneo v Podgori, Qualli, Trg pred občinsko palačo, Menichino, Ulica Signorini, Fornasar v Ločniku. Poleg tega so vozovnice na razpolago tudi na sedežu mestnega podjetja

Drevi v Zagraju pevci z Reke

V Zagraju bodo zvečer v gosteh tamkajšnjega pevskega zbora pevci in tamburaši združenja «Fratellanza» z Reke. Koncert se bo pričel ob 21. uri v občinski dvorani v Zagraju. Jutri zjutraj si bodo člani italijanske skupnosti z Reke ogledali tudi Gradišče, kjer jih bodo sprejeli tudi v deželni enoteki.

V Zagraj in Gradišče prihajajo italijanski pevci in tamburaši na povabilo zagrajske občine, domačega zbora in letoviščarske ustanove. Podobnih obiskov je bilo že več v raznih krajih Goriš...

DANES IN JUTRI

Dvodnevna stavka uslužbencev podjetij Isonzo in Petruz

Uslužbenci avtoprevozniških podjetij Petruz in Isonzo so za danes in jutri napovedali celodnevno stavko. Protestirajo predvsem zaradi zavrnitve sklepa o publicizaciji, ki naj bi začela veljati že od 1. julija dalje. Na podlagi sklepa naj bi obe podjetji, ki zaposlujeta 15 uslužbencev in razpolagata z dvanajstimi avtobusi, prevzelo pokrajinsko prevozno podjetje APT. Žal do tega ni prišlo, ker je deželni nadzorni odbor zavrnil sklep.

Uslužbenci omenjenih podjetij poleg tega opozarjajo na vrsto neurejenih odnosov znotraj podjetja, predvsem pa na preveliko obremenitev posameznikov.

Prispevajte za
DIJAŠKO MATICO

Izleti

Slovensko planinsko društvo v Gorici priredi v nedeljo, 8. julija, avtobusni izlet v Zagreb. Vpisovanje na sedežu društva do ponedeljka, 2. julija. Na razpolago je še nekaj prostih mest.

Slovensko planinsko društvo priredi jutri, 1. julija 1979, izlet na Stol nad Kobaridom (1674 m). Odhod z lastnimi sredstvi s Travnika ob 6. uri. Udeleženci naj se osebno ali po telefonu zglasijo na sedežu društva, zaradi ureditve prevoza namreč. Društvo nadalje obvešča, da so napovedani izlet na Kanin preložili zaradi obilice snega.

Prosvetno društvo Briški grič iz Števerjana bo tudi letos priredilo avtobusni izlet v Slovenijo. Na pot bodo odšli 29. julija, domov pa se bodo vrnili 30. julija. Obiskali bodo poleg Gorenjske še Logarsko dolino ter avstrijsko Koroško. Podrobnejša pojasnila dobijo interesenti pri

Kino

Gorica

CORSO 17.30—22.00 «Verso il Sud». J. Nicholson in M. Stenburgeen.
VITTORIA 17.00—22.00 «La contessa, la contessina e la cameriera». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR 18.00 — 22.00 «Viaggio con Anita».
PRINCIPE 18.00 — 22.00 «Animalhouse».

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00—20.00 «Zvezda je rojena». Ameriški film.
SVOBODA 18.00—20.00 «Z mečem v roki». Nemški film.
DESKLE 19.30 «Pom pom dekleta».

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Vidussi, Verdijev korzo 57.

MORNARJI REŠILI BLOKIRAN ČOLN

TEŽAVE S ČOLNI V TRŽIŠKEM ZALIVU

Dogodek se je pripetil v četrtek zvečer

Patruljni čoln tržiškega luškega poveljstva je v četrtek zvečer, na poziv neke ženske iz Naselja s. Nazario, rešil motorni čoln, v katerem sta bila dva moža iz Štarancana. Malo po 21. uri je neka ženska telefonirala na luško kapetanijo in povedala, da je v zalivu zagledala dva moža v čolnu, ki je bil očitno pokvarjen. Mornarji so takoj odpluli s svojim čolnom in kmalu dospeli na kraj, kjer je bila blokirana barka «Maria Grazia», v kateri sta bila 64-letni Aurelio Bazzeo iz Štarancana in njegov 16-letni sin Alberto.

Kmalu zatem so iz Trsta še enkrat pozvali mornarje, češ da je v bližini Sesljana drug čoln v težavah, vendar pa niso mornarji našli nikogar več.

Bivši deportiranci so bili v Novi Gorici

Zastopstvo goriške sekcije bivših deportirancev v nacističnih taboriščih ANED je bilo pred nekaj dnevi na obisku sorodne organizacije in Zveze borcev v Novi Gorici. Goričani so se odzvali vabilu Novogoričanov, ki so imeli proslavo 35-letnice osvoboditve. Na sestanku v Novi Gorici so govorili tudi o bodočem delovanju jugoslovanske organizacije bivših deportirancev. Goriško sekcijo ANED so zastopali Milovan Bressan, Stojan Kodrič, Alfredo Devetag, Guido Zorzenon in Avgust Štekar.

Sestanek je bil v prostorih Park hotela, popoldne pa so si gostje ogledali zbirko narodnoosvobodilne borbe v Goriškem muzeju v Kromberku. V parku grada je bilo potem tovariško srečanje bivših deportirancev in protifašistov. Ob tej priliki je spregovoril tudi predsednik goriške sekcije ANED Milovan Bressan.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Danes ves dan in ponoči je v Tržiču dežurna lekarna bolnišnice Ul. Terenziana 26, tel. 44 387.

PO NESREČI NA LOČNIŠKEM MOSTU

Motociklist v bolnišnico s pridržano prognozo

Vzroki nesreče še niso pojasnjeni, ker menda ni bilo očividcev

Strogo pridržana prognoza za 30-letnega Giuliana Okrogliča iz Gorice, Ulica del Prato 3, ki se je ponesrečil včeraj, v prvih jutranjih urah na ločniškem mostu. Zdravi se namreč v videmski bolnišnici zaradi hudih poškodb na glavi. Nesreča se je zgodila okrog ene ure ponoči, v noči od četrtka na petek. Menda ni nihče bil priča, kako se je nesreča zgodila. Tako pravijo pri prometni policiji, ki je napravila zapisnik in ki vodi preiskavo. Okroglič se je peljal z motornim kolesom ter najbrž nerodno padel. Sredi ceste ga je nekaj minut zatem našel zdravnik Roberto Chiozza ter poskrbel za njegov takojšen prevoz v bolnišnico, kjer so ugotovili, da ima zelo hude poškodbe ter odredili premestitev na oddelek za oživljanje in intenzivno nego v Vidmu

V prometni nesreči, ki se je zgodila v četrtek zvečer, nekaj pred 18. uro, pa se je poškodoval 44-letni Guido Castelli, ki biva v Ulici Ferraris 12 v Gorici. Peljal se je z motornim kolesom, na križišču med ulicama Leopardi in Brigata Casale ...a je prišlo do trčenja z nekim avtomobilom. Castelli si je pri padcu zlomil kolk.

Mala gasilska kronika

Goriški gasilci so imeli včeraj polne roke dela. Že zjutraj so jih poklicali v Ul. Mameli, kjer je prišlo do okvare na vodovodni napeljavi. Nekaj pred 15. uro pa so pomagali pri reševanju 91-letnega Raffaela Picka v Ul. Alviano 9 v Gorici. Starček je nerodno padel v stanovanju, vrata pa so bila zaklenjena z notranje strani. Ob pol petih so pogasili ogenj, ki je zajel avto fiat 850, ki je bil parkiran na Trgu sv. Antona v Gorici. Nekaj kasneje, okrog 18. ure, pa so odhiteli gasit manjši požar v Marianu. Gorelo je grmičevje in suha trava. Zaradi gostega dima, ki se je pri tem razvil, je prišlo tudi do manjše prometne nesreče. Motociklist je namreč izgubil nadzorstvo nad vozilom in padel.

Jutri bo v brkinskih Kozjanah srečanje borcev in aktivistov

Borci Istrskega odreda in drugih enot, ki so se borile v Brkinih, niso nikoli pozabili, da so lahko vzdržali najhujši sovražnikov pritisk pozimi 1944/45 predvsem zaradi tega, ker so jih prebivalci v osrednjem in zahodnem delu Brkinov kljub hudi nevarnosti požrtvovalno podpirali.

Med tistimi, ki so bili aktivistom in borcem najzanesljivejša opora v najhujših časih, so bili tudi prebivalci Kozjan, čeprav je bila njihova vas trikrat požgana (13. marca in 7. oktobra 1943 in 14. septembra 1944) in so se proti koncu vojne tudi sami težko preživljali. Na Kozjanah, Tatrah, v Padežu in po bližnjih gozdovih pa so bila razporejena tudi odredova taborišča, skladišča orožja, streliva, razstreliva in hrane. V vasi je bila tudi pekarna, pod vasjo proti Padežu pa je okrožna gospodarska komisija uredila klavnico

Prav zaradi tega si je odbor Istrskega odreda prizadeval, da bi organiziral delitev odredove knjige septembra 1975 na Kozjanah. Vendar to ni bilo mogoče zaradi neurejenih cestnih zvez. In prav zaradi tega in z namenom, da preprečimo propadanje vasi, smo bivši borci Istrskega odreda sklicali 19. novembra 1977 na Kozjanah sestanek predstavnikov domačinov, aktivistov JPO in vseh enot NOV, ki so se borile v Brkinih, in s tem sprožili vzpodbudo za pomoč Kozjanam.

To pobudo so pozdravili tudi člani medobčinskega odbora za pomoč Brkinom in predstavniki občinske konference SZDL v Sežani, kamor Kozjane upravno sodijo. Zato je bila v letu 1978 ne le dokončana in asfaltirana tako imenovana brkinska slemenska cesta, temveč je bil zgrajen tudi njen sicer preozek kilometrski priključek s Tater na Kozjane, kar bi utegnilo prinesti Kozjanom nov življenjski utrip. In da bi ta utrip vzpodbudili in ga pospešili, se bodo jutri, *v nedeljo, 1. julija t.l., ob 11. uri* (prvič po 1953. letu) v vasi množično zbrali in se sestali z domačini aktivisti JPO in borci partizanskih enot, ki so se med NOB borile v Brkinih in na Južnem Primorskem. Razumljivo je, da bi borci radi po 35 povojnih letih tudi v bratskem objemu z dobrosrčnimi ljudmi iz Brkinov in brigadirji mladinskih delovnih brigad proslavili dan borca in obudili spomine na težke a slavne dni iz NOB.

Pripravljalni odbor, ki mu predseduje Jože Stegne, predsednik občinske konference SZDL v Sežani, v njem pa so tudi predstavniki partizanskih enot in aktivisti JPO, je srečanje dokaj dolgo pripravljal, saj je med drugim v letu 1978 ustanovil tudi poseben uredniški odbor, ki je pod vodstvom Staneta Komana pripravil zelo zanimivo in več kot 100 strani obsega knjižico «Kozjane, partizanska vas v Brkinih», ki bo na proslavi v prodaji. Na njenih straneh so pisci Anica Božič - Urška, Enco Firm (domačin), Stane Koman, Danilo Petrinja in Maks Zadnik opisali najpomembnejše dileme Kozjancev v preteklosti in danes.

Uredniški odbor že v uvodnih besedah ugotavlja, da je izdajo knjižice narekovala — še bolj kot vloga Kozjan med NOB — njihova povojna usoda, saj je vas še danes bolj podobna veliki ruševini kot urejenemu ljudskemu bivališču. Sicer pa to najbolj dokazuje dejstvo, da se je število njenih prebivalcev od leta 1943 do 1978 zmanjšalo od 208 na vsega 29, in še izmed teh jih je 6 iz Bosne.

Odbor se je zelo resno zavzel tudi za obnovo porušene vaške šole in njeno preureditev v muzej IO. Zgradba ima zgodovinsko vrednost, čeprav je bila zgrajena šele 1913. leta, ker se je bil ob njej razvil 13. marca 1943 hud boj med borci Brkinske čete in italijansko vojsko.

Po svečanosti, na kateri bo kot slavnostni govornik spregovoril predsednik skupščine občine Sežana Boris Bernetič, in po kulturnem programu bo v preurejeni šoli odprta priložnostna spominska in dokumentarna razstava

Zato prireditveni odbor vabi vse prebivalce in bivše borce, naj pridejo jutri, *v nedeljo, 1. julija 1979*, ob 11. uri na Kozjane, kraj trpljenja in junaštev v boju za svobodo, saj je žrtvovalo življenja za svobodo 18 vaščanov. V bližini vasi pa je padlo še več borcev IO in drugih enot. Zaprtih in internirancev pa je bilo kar 57 Kozjancev ali 36,5 odstotka prebivalcev.

MAKS ZADNIK

NOVICE Z VALUTNIH TRŽIŠČ

AMERIŠKI DOLAR ŠE VEDNO PADA FUNT IN MARKA PA STA PRIDOBILA

Tudi ta teden je potekal na valutnih tržiščih v znamenju negotovosti, ki je vladala po svetu zaradi ženevske konference držav proizvajalk nafte. Vsem je bilo jasno, da se bo nafta podražila, a vsi so pričakovali, kolikšen bo povišek. Nova cena 18 - 23 dolarjev za sodček bo predstavljala podražitev za dobrih 33 odstotkov, kar bo lahko pripeljalo zahodni svet v hudo gospodarsko recesijo. V takih okoliščinah je dolar spet padel in sicer za 1,5 odst. nasproti funtu, 1 odst. nasproti marki in 0,8 odst. nasproti liri.

Dolarska kriza ni bila po godu velikim centralnim bankam zahodnega sveta, ki so močno posegle na tržiščih, a le s trenutnim uspehom. Tako so nakupile Federalna rezerva, Bundesbank in Švicarska centralna banka znatno količino dolarjev. Tudi ameriška vlada je preko svojega zakladnega ministra skušala zaustaviti padanje dolarja. Blumenthal je namreč izjavil, da bodo ZDA že to leto zmanjšale uvoz petroleja, v prihodnjih dneh, morda že danes pa bodo na «tokijskem vrhu» določile maksimalno količino nafte, ki jo bo mogoče uvoziti.

Tudi Saudova Arabija podpira težnje ZDA in se je na ženevski konferenci borila, da podražitev nafte ne bi bila tako občutna. Po drugi strani pa so na dlani suhoparni podatki o majskem skoku potrošniških cen za 1,1 odst. ali 10,8 v zadnjem letu. Napovedi torej, da ZDA ne bodo hudo občutile energetske krize, se niso uresničile. Dolar se je sukal ta teden okrog vrednosti 833 lir; 1,84 marke; 1,66 šv. franka in 217 jenov.

Ta teden se je ob padanju dolarja najbolj okoristil britanski funt, ki je poskočil kar za 1,5 odst. in dosegel nasproti dolarju najvišjo ceno v zadnjih petih letih: 2,16 dol. K temu je prispevalo že ustaljeno svetovno javno mnenje, da petrolejska kriza ne bo hudo prizadela Velike Britanije, ker ta lahko računa na velika ležišča surovega petroleja v Severnem morju. Pojav ovrednotenja britanskega funta sicer ni pogodu konservativni vladi, ki je računala na zmerno razvrednotenje pred vstopom v evropski denarni sistem. Razlika med britanskim in drugim funtom, ki je že v «superkači», je znašala ta teden kar 6 odst.

Italijanska lira se je ta teden okrepila za 0,2 odst. nsproti vsem trdnim valutam, kar je v dobri meri posledica predloga menjalnega urada vladi, naj poviša vsote deviz, ki jo državljani lahko izvozijo, od 750 tisoč na poldrugi milijon. Kaže, da ima zavod Banca d'Italia trenutno znatne zaloge valutnih rezerv, po drugi strani pa smo že v polni poletni turistični sezoni, ko priteka v Italijo veliko tujih valut. Ti dve postavki sta važnejši kot vladna kriza in politična zmeda.

V okviru evropskega denarnega sistema je lira še vedno na prvem mestu, sledi ji marka, na repu lestvice pa sta belgijski frank in danska krona. Nemška marka se je ustalila pri 450 lirah, francoski frank velja okrog 194 lir.

Švicarski frank je šel čez 500 lir, čeprav se švicarska centralne banka zelo bori proti pretiranemu ovrednotenju.

Avstrijski šiling se je okrepil za 0,4 odst. Ta valuta je sicer nevtralna in ni vezana na nobeno valutno kompozicijo, v praksi pa sledi kotaciji nemške marke, podobno kot švicarski frank. V glavnem smatrajo šiling za trdno valuto in ga že več let imenujejo «alpski dolar».

Zlato je ostalo v bistvu na isti stopnji kot prejšnji teden, le nasproti dolarju je nekoliko poskočilo. Kaže, da so operaterji zelo previdni, ker je cena 280 - 285 dolarjev za unčo vsekakor visoka.

srs

NAKUPNA CENA TUJIH VALUT

	NAKUP BANKOVCEV			
	Trst 29. 6. 1979	Celovec 28. 6. 1979	Zürich 28. 6. 1979	Beograd 29. 6. 1979
Ameriški dolar	830,—	13,35	1,65½	18,58
Kanadski dolar	705,—	11,45	1,41	15,73
Nemška marka	446,—	726,—	89,30	1006,30
Holandski florint	405,—	660,—	81,30	910,24
Belgijski frank	26,75	43,10	5,36	61,45
Danska krona	193,—	250,50	31,10	348,288
Švedska krona	191,—	310,50	38,70	433,68
Norveška krona	160,—	261,50	32,55	363,37
Francoski frank	193,—	312,40	38,70	432,32
Italijanska lira	—	1,61	0,1985	2,23
Angleški funt	1817,—	28,76	3,56	40,09
Irski funt	1690,—	—	—	—
Švicarski frank	495,—	808,50	—	1121,08
Avstrijski šiling	60,50	—	12,16	136,96
Japonski jen	3,65	6,05	—	—
Avstralski dolar	885,—	—	1,85	20,41
Španska peseta	12,50	20,30	2,49	—
Portugalski eskudo	16,50	26,—	3,60	—
Jug. dinar mali	41,50	68,—	8,55	—
veliki	41,50	67,—	8,55	—
Grška drahma	22,—	36,5	—	—

28. 6. 1979	Nakup	Prodaja
ZLATO		
Milan (g)	7.550	7.650
ZLATO		
London (unča)	281,25 dol.	291,75
SREBRO		
Milan (kg)	231.000	236.000
PLATINA		
Milan (g)	11.600	11.900

VZHODNOEVROPSKE VALUTE V TRSTU 29. 6. 1979

Sovjetski rubelj	195
Poljski zlot	6,5
Češka krona	31,50
Madžarski forint	26
Romunski leu	29,50
Bolgarski lev	390,—
Turška lira	14,50

OPOZORILO PRIHAJA Z WASHINGTONSKEGA «OFFICE OF TECHNOLOGY»

UPORABA FARMACEVTSKIH PREPARATOV ZA NAGLO RAST ŽIVINE JE NEVARNA

Tudi sicer si človek streže po zdravju, ker v agrotehniki nekontrolirano troši preveč umetnih gnojil, ki zastrupljajo okolje - Smo v slepi ulici?

WASHINGTON — «Office of technology» oziroma «tehnološki urad» je prav gotovo dovolj kvalificirana ustanova, da prisluhnemo vsemu, kar znanstveniki iz te ustanove povedo. In iz krogov te ustanove prihaja resno opozorilo. Za kaj gre?

Nikakega dvoma ni, da je bogatejše življenje prijetnejše od skromnega življenja v siromaštvu. Prav tako ni nikakršnega dvoma, da je moderna doba privedla ne le v tehniki in tehnologiji, v industriji in prometu do velikanskih sprememb, pač pa da je vtisnila povsem nove značilnosti tudi nekaterim drugim ekonomskim panogam kot na primer kmetijstvu, živinoreji, itd. Pomislimo na primer na rezultate živinske selekcije, kjer so na primer govedo, ki je še pred dvajsetimi ali tridesetimi leti, kvečjemu petdesetimi leti, s težavo doseglo od sedem do osem stotov in je potrebovalo dve leti, da se je povsem razvilo, a doseže danes tudi dvanajst in več stotov teže, v dobrem letu pa je že povsem razvito. Pomislimo na razne vrste žitaric, ki so prav tako nekoč dajale dvanajst, petnajst, kvečjemu dvajset stotov zrnja na hektar, ki danes dajejo 50, 60, celo 80 in več stotov zrnja na hektar. Pomislimo na krompir, sladkorno peso in podobne okopavine, katerih pridelek se je povečal za trikrat, štirikrat v primerjavi s pridelkom izpred nekaj desetletij.

In če sta pri tem znanost in agrotehnika imeli odločilno in pozitivno besedo, je tudi res, da človek s preobilno včasih tudi nekontrolirano uporabo raznih gnojil že zastruplja zemljo ali vode, v katerih se po padavinah zbirajo visoko koncentrirane kemijske sestavine, ki jih je poljedelec uporabljal na poljih za višji donos. Kemiki in biologi resno opozarjajo na zle posledice že nekontrolirane agrotehnike.

Iz že omenjenega «Office of technology» pa prihajajo resna opozorila, ki se neposredno tičejo živine, posredno pa človeka. Njihova raziskovanja so namreč dokazala, da ima redna uporaba določenih zdravil v krmilih, ki jih moderni živinorejci pokladajo živini, lahko hude posledice, kajti s tem se posredno ustvarja zelo nevaren pojav, da se število nevarnih bakterij množi. V dosedanjih proučevanjih strokovnjakov tega inštituta so ugotovili naslednje: skoraj 30 let že uporabljajo v živinoreji določene farmacevtske preparate, ki služijo temu, da govedo oziroma žival bolj naglo raste. Ne gre samo za zdravila, ki jih potrebujejo veterinarji pri zdravljenju živine, pač pa za določene medicinske dodatke, ki jih dodajajo krmi za to, da žival bolj naglo raste. Ker se to ponavlja že 30 let iz generacije v generacijo živali, so se določene nevarne bakterije na določena zdravila privadile in so zato na ta zdravila odporna oziroma rezistentna kot temu strokovno pravijo.

Ameriški strokovnjaki sicer nočejo vzbujati preplaha, vendar opozarjajo, da nas bo to nujno privedlo v slepo ulico, kajti v trebuhu, ko bi se človek epidemiološko okužil z bakterijami, o katerih je govor, bi zaman jemal ustrezna zdravila, ko pa so bakterije na ta zdravila rezistentne. Ne smemo pozabiti, da se človek vedno močneje hrani z govejim oziroma z mesom nasploh, saj se količina zaužitnega mesa ocenjuje kot merilo življenjske ravni. S tem pa človek oziroma človekov organizem prevzema določena «nagnjenja». Pred leti smo bili zelo razburjeni, ko so biologi navedli nekatere znake anomalij na ljudeh, ki so se hranili z umetno krmljenimi teleti. Tisti primer je bil sicer bolj izrazit, opozorilo ameriških strokovnjakov pa se nanaša na zle posledice daljšega procesa. Zato ameriški znanstveniki opozarjajo, da bo treba dosedanji sistem povsem spremeniti in sicer ne tako, da bi človek užival manj mesa, pač pa da bi se spremenil sistem vzreje živine.

Glede tega so značilni naslednji podatki: 40 odstotkov antibiotikov, kolikor jih producirajo ameriška farmacevtska podjetja, uporabijo živinorejci za zdravljenje in krbljenje živali. Kar zadeva vzrejo kokoši in piščancev, je že ni piče, torej kokošje krme, ki bi ne vsebovala antibiotikov in je torej vse meso ameriških kokoši in piščancev «impregnirano», torej zasičeno z antibiotiki. Kar zadeva prašičjerejo, je ta odstotek nižji, a se ustavi že pri 90 odstotkih. Isto velja tudi za teleta, ki jih redijo za zakol, vtem ko je «le» 60 odstotkov govedi pod tovrstnim «pritiskom», to se pravi, da le 60 odst. govedi pitajo s krmo, v kateri se večje količine antibiotikov, ki pospešujejo rast in, seveda, zagotavljajo, oziroma vsaj omogočajo zdravo rast govedi. Seveda pa je taka zdrava rast le relativno zdrava, kot ugotavljajo v Washingtonu.

Zanimive so nadalje naslednje ugotovitve, ki prihajajo prav tako iz krogov strokovnjakov washingtonskega znanstvenega inštituta. Znanstveniki iz «Office of technology» ugotavljajo, da je poraba penicilina, tetraciklina in raznih sulfamidov iz drugih farmacevtskih preparatov tako močno dopisnila rast živali in torej proizvodnjo mesa, da ob veliko večji porabi mesa cene niso narasle v tolikšni meri kot bi sicer. Brž ko bi ta način reje živali v bogatem svetu spremenili in prešli spet na stari sistem, bi prišlo do hujših motenj in tako bi se cene govejega mesa že v prvem letu dvignile za tri do deset odst., cene svinjskega mesa bi poskočile za 4,5 do 17 odst., cene kurjega mesa pa bi poskočile skoraj za 30 odst.

Ker govore o tem Američani, govore o skoku cen, ne pa o manjši porabi mesa, kajti pri njih pri si ne morejo zamisliti skrčenja porabe, saj bi se proizvodnja koj prilagodila potrebam oziroma razmeram in bi pač ljudje plačali višjo ceno. Prepričani smo pa, da bi se drugod, oziroma marsikje v svetu poraba mesa skrčila, zmanjšala, seveda predvsem tam, kjer je že sedaj nizka.

Pri analiziranju poročila, ki so ga sestavili strokovnjaki na omenjenem inštitutu, prihajamo do čudne ugotovitve, pravzaprav v nekakšno slepo ulico: če hoče človek še naprej živeti bogato življenje, mora producirati čim več. Če hoče producirati čim več, mora uporabljati te omenjene farmacevtske preparate, ki sicer pospešujejo rast, ki pa hkrati vodijo v zelo nevarne vode, ker se s tem omogoča pospeševanje rezistentnosti določenih bakterij. In v primeru, če bi te bakterije zajele s svojim razmnoževanjem širši, epidemiološki obseg, bi se človek znašel v hudih škripcih, ker bi ne imel na razpolago zdravil za boj proti tem bakterijam.

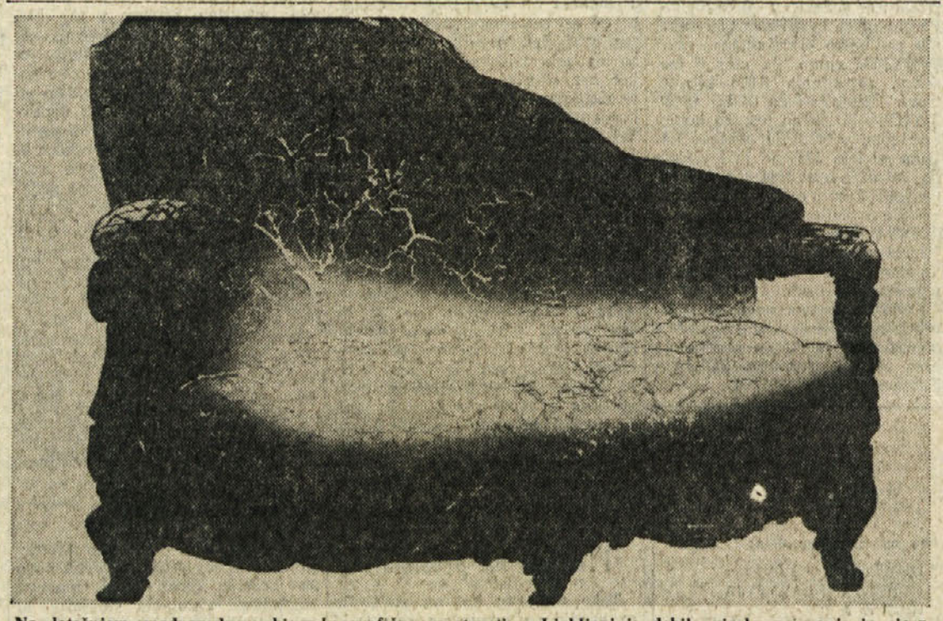

Na letošnjem mednarodnem bienalu grafične umetnosti v Ljubljani je dobila visoko priznanje in sicer premijo ali točneje tretjo najvišjo nagrado znana slovenska umetnica Adriana Maraž

Branko Babič

51.

LJUDJE IN BOJI NA KOZARI

Pričevanje o vstaji in revoluciji 1941 - 1942

Ko je prišel do mene in Dušana Boleta, o naju je bil že obveščen, nama je dejal, da midva že tako poznava Slovenijo ter nama zaželel srečno pot in uspešno delo v svoji domovini. Resda sem Slovenijo dobro poznal, vendar pa nisem vedel, kakšna je bila situacija v tistem času, kako in pod kakšnimi pogoji se slovenski narod bojuje na od treh okupatorjev zasedenem ozemlju. Bil sem izredno vesel, da se vračam domov in želja, da bi čimprej spoznal svojo ožjo domovino v vojni, me je vsega prevzela.

Naslednjega dne, bili so zadnji dnevi novembra 1942, smo krenili na pot. Strpali smo se v tovornjak, ki je bil prirejen v zasilni «avtobus» in se brez postanka popeljali skozi Bihać do Slunja, mesteca na poti iz Karlovca proti Plitvicam, kjer je bil takrat glavni štab NOV Hrvatske. Bilo nas je okrog 25, večinoma Srbi, Bosanci in Črnogorci, samo midva z Boletom sva bila Slovenca. Bili smo torej skoraj vsa Jugoslavija v malem. Vodil nas je Arso Jovanović, tedanji načelnik vrhovnega štaba NOV Jugoslavije, ki pa je bil leta 1948 kot informbirojevec na begu čez mejo ustreljen. Z nami je potoval tudi Svetozar Vukmanović - Tempo, član vrhovnega štaba, a se je kmalu po Slunju od nas ločil, ker je potoval v Zagreb in dalje v Makedonijo, kamor je šel s posebno nalogo.

V Slunju nam je glavni štab NOV Hrvatske priredil majhen sprejem in nas pogostil. Po nekajurnem razgovoru s hrvaškimi tovariši smo nadaljevali pot, nekaj časa še s prevoznimi sredstvi, nato pa peš, kajti bližali smo se meji med svobodnim in okupiranim ozemljem, koder smo morali potovati ponoči. Tu smo se ločili od Tempa, ki je po svoji zvezi potoval v Zagreb, mi pa smo šli preko Kolpe v Slovenijo. Ob vzpenjanju v Žumberaško hribovje nas je proti vrhu pobelil sneg. Hodili smo vedno težje ter tako proti jutru močno utrujeni prišli v neko vas sredi Žumberaka. Kurirji so nas namestili po hišah, da bi predanili. V hišah smo morali ostati ves dan in v najstrožji konspiraciji. Bili smo namreč na terenu, ki so ga nadzorovali ustaši. Šele kasneje smo zvedeli, da je bila nedaleč v sosednji vasi tudi ustaška postojanka in da so njihove patrulje vsak dan prihajale v to vas. Ker smo bili razvajeni na osvobojenem ozemlju, smo se v tej strogi konspiraciji nekoliko neprijetno počutili, a sem se pozneje temu spet privadil. Ko se je povsem znočilo, smo nadaljevali pot in naslednjega dne, mislim, da je bilo to 28. novembra 1942, smo stopili na slovenska tla. Bilo je to po zavzetju belogardistične postojanke na Suhorju, ki so jo osvojile enote Cankarjeve brigade in enote hrvaške proletarske brigade «Rade Končar». Potovali smo vsega tri dni.

Ko sem se srečal s slovensko narodnoosvobodilno vojsko, sem bil rahlo vznemirjen in poln prijetnih vtisov, zato sem dobesedno požiral novice o stanju v Sloveniji. Neumorno sem spraševal in se zanimal za vsako še tako majhno podrobnost, kot da bi hotel naenkrat vse zvedeti in spoznati. Nekaj dni postanka pri Cankarjevi brigadi je bilo zame pravo doživetje.

Na Trški gori smo se prvič srečali s predstavniki slovenskega političnega in vojaškega vodstva. Pogovarjali smo se o razporeditvi vojaških kadrov - oficirjev, ki so prišli iz vrhovnega štaba. Midva z Dušanom Boletom pa sva bila pravzaprav povratnika in sva sodila k slovenskemu političnemu kadru, zato so nama dodelili politično delo. Dušan je ostal na Dolenjskem, jaz pa sem odšel na sedež centralnega komiteja KPS, ki je tedaj bil v Dolomitih. Tja sem prispel 15. decembra 1942. Boris Kidrič mi je naložil novo politično zadolžitev in tako sem se vključil z vsemi pravicami in dolžnostmi v narodnoosvobodilni boj slovenskega naroda.

Vodilni politični kadri kozarskega okrožja. Med njimi so tudi Vojislav Kecmanović, predsednik ZAVNO Bosne in Hercegovine, Osman Karabegović, sekretar področnega komiteta KPJ za Bosansko krajino in Ljubo Babić, član ZAVNO Bosne in Hercegovine

ŠE O KOZARI

RAZSEŽNOSTI OFENZIVE NA KOZARI

Kozara je pomembno prispevala k splošnemu razvoju narodnoosvobodilne vojske v Bosanski krajini in vplivala tudi na njen razmah v Bosni in Hercegovini ter deloma celo v jugoslovanskem merilu. Zlasti se je to kazalo v drugi polovici leta 1942. Dejstvo, da Kozara ni doživljala kriznih obdobij četništva, kot je to bilo v vzhodni Bosni in nekaterih predelih srednje Bosne in da je bila osvobodilna vojska na Kozari od vsega začetka v nenehnem vzponu, tudi v obdobjih, ko je sovražnik napel vse sile, da bi jo uničil, vse to potrjuje, da je imela Kozara odločilen pomen.

Velika kozarska ofenziva je vezala nase veliko sovražnikovih sil v težkem obdobju jugoslovanske narodnoosvobodilne vojne. Da bi sovražnik uničil Kozaro, ki je 1942. leta predstavljala eno od najpomembnejših oporišč osvobodilne vojne v Jugoslaviji, je zbral veliko elitnih nemških ter ustaško - domobranskih sil, ki jih je imel v Jugoslaviji, saj je računal, da bo s Kozaro hitro opravil in se nato usmeril na Podgrmeč ter druga žarišča osvobodilne vojne v zahodni Bosni. Račune mu je prekrižal junaški odpor ljudstva Kozare. Velika kozarska ofenziva je dejansko trajala skoraj dva meseca, celih 53 dni, če računamo na čas, ko je sovražnik koncentriral svoje sile in ko je na začetku tipal moč Kozare pred odločilnim napadom. To je trajalo mesec dni, naslednji mesec pa je uporabil, da je Kozaro čistil in nato ponovno zbral svoje sile.

RADIO TELEVIZIJA

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

11.45 V evroviziji: Konzistorij za imenovanje novih kardinalov
12.30 Svet, ki izginja
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
14.00 Rim: 127. obletnica ustanovitve korpusa stražnikov javne varnosti
14.40 Koncert godbe korpusa stražnikov javne varnosti
18.15 Paul in Virginie — 1. nadaljevanje
18.40 Posebna oddaja iz Parlamenta
19.05 Izžrebanje loterije
19.10 Nabožna oddaja
19.20 Peyton Place — 28. epizoda
19.45 Almanah in Vremenska slika
20.00 DNEVNIK
20.40 Kovček modre barve Glasbena oddaja, ki jo vodi Walter Chiari
21.55 Na lovu za nevidnim — TV film Ob koncu DNEVNIK in Vremenska slika

Drugi kanal

12.30 Blanskyjeva dekleta — TV film
13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.30 Iz našega žepa ali oddaja o potrošništvu
14.00 Evropski dnevi
18.15 Sedem proti sedem
18.50 Izžrebanje loterije
18.55 DNEVNIK 2 — Šport
19.15 Black Beautyjeve dogodivščine — TV film Vremenske napovedi
19.45 DNEVNIK 2 — Odprti studio
20.40 Rock follies Ansambel — 2. nadaljevanje Drugo nadaljevanje TV priredbe o treh dekletih, ki so jih najeli, da bi ponovno postavili na oder star muzikal, govori o tem, kako se vsa zadeva že v samem začetku izpridi, tako da gre dekletom zelo slabo. In vendar je njihov vodja Derek prepričan, da si bodo dekleta v njegovem ansamblu utrla pot in zato sklene, da bi bilo lepo povezati stike vseh treh deklet, ki so kot plesalke med seboj hudo različne. Medtem se dekleta s težavo prebijajo skozi življenje in Anna se opira na svojega prijatelja Jacka, Dee najde oporo v samem okolju, v katerem živi, Kiù pa sprejme vlogo v neksem opolzkem filmu. In tako dočakajo dan, ko pride na vrsto njihov javni nastop.
21.35 Ingemar Bergman: Lučj pozimi — film Igrajo: Ingrid Thulin, Gunnar Björnstrand, Max Von Sydow Po ženini smrti je pastor Tomas Ericsson postal hladen in tudi njegova verska vnema je popustila. Verske svečanosti, ki jim prisostvuje, so pravzaprav ponavljanje vedno istih obdredov, in celo vaška učiteljica Marta ga ne more več ogreti. Nekemu ribiču, ki se boji najavljajoče se bodoče svetovne vojne, ki bi mogla pobrati tudi njegovega sina, pastor ne zna reči tolažilne besede. Podobno je tudi z njegovim odnosom do učiteljice Marte, ki jo kljub njeni ljubezni odklanja in postaja do nje celo surov in ironičen. Je pač zagrenjen, obupan človek brez volje do življenja.
22.20 V evroviziji: Svetovno prvenstvo v boksu Ob koncu DNEVNIK 2 — Zadnje vesti

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

17.05 POROČILA
17.10 Vrtiljak življenja, mlad. film
18.20 Naš kraj
18.30 Športno prvenstvo JLA
20.15 Risanka
20.30 DNEVNIK
21.00 Offenbachove norčije, nad.
22.00 TV žehtnik
22.35 DNEVNIK
22.50 Velika avantura — film V glavnih vlogah igrajo: Bourvil, Louis de Funès, Terry Thomas. Louis de Funès velja trenutno poleg Pierra Richarda za največjega igralca komičnih vlog, potem ko je Bourvil umrl. V eni zadnjih vlog ga bomo srečali v filmu «Velika avantura» kot pleskarja, ki sredi okupiranega Pariza obnavlja operno hišo; v njej je dirigent Louis de Funès. Terry Thomas igra angleškega pilota, ki s padalom pristane prav na fasadi opere. Zaplet v stilu teh znanih komikov nam predstavlja njihovo prizadevanje, da bi prelisičili nemške okupatorje.

Koper

17.00 Ženeva: Polfinale v lahki atletiki za moške
20.30 Otroški kotiček
20.50 Stičišče
21.00 Risanke
21.15 DNEVNIK
21.30 Simon, kralj hudičev — film
22.55 Festival filmov o gorah in raziskovanju
23.25 Pregled sporeda za naslednji teden

TRST A

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.30, 13.00, 14.00, 15.30, 17.00, 18.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 7.45 Pravljica za dobro jutro; 8.05 Radijski trim; 9.05 Pesmi jugoslovanskih avtorjev; 10.05 Z naših koncertnih odrov; 11.00 Čas in družba; 11.35 Mozaik melodij in ritmov; 12.00 Glasba po željah; 13.15 Slovenske ljudske pesmi; 14.10 Roman v nadaljevanjih; 14.30 Dve uri po sobotno; 16.30 Odprimo knjigo pravljic; 16.40 Leitmotivi; 17.05 Mi in glasba; 18.05 «Dogodek v tramvaju», radijska priredba; 18.45 Vera in naš čas.

KOPER

(Italijanski program)

8.30, 9.30, 10.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30, 20.30 Poročila; 8.00 Glasba za dobro jutro; 8.15 Veselo z glasbo; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami je...; 10.15 Knjiga na radiu; 10.32 Glasbeni odmor; 10.40 Glasba in nasveti; 11.00 Kim, svet mladih; 11.32 Horoskop dneva; 11.35 Lahka glasba; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.00 Prijeten popoldan; 14.33 Izbrano za vas; 14.45 Kim parade; 15.00 LP tedna; 15.33 Mini juke box; 15.45 Z nami je...; 16.00 Istrski akvareli; 16.15 Orkester Borghesi; 16.55 Pismo iz...; 17.00 Poslušajmo jih skupaj; 17.15 Vittorio Borghesi; 17.32 Crash; 18.00 Popevke.

KOPER

(Slovenski program)

7.30, 8.25, 14.00, 14.30, 15.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.00 Pregled zamejskega tiska; 8.30 - 13.59 Prenos RL; 14.03 Med rojaki v zamejstvu; 14.37 Tipke, godala, pihala; 15.00 Vročih 100 kilovatov; 15.37 Glasbeni notes; 16.00 Prenos RL; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.30 Aktualna tema; 17.35 Glasbena medigra; 17.40 Jugoton; od 18.00 dalje Prenos RL.

RADIO 1

7.00, 8.00, 13.00, 14.00, 15.00, 19.00, 21.00 Poročila; 6.00 - 8.40 Jutranje prebujanje; 10.03 Italijanske popevke; 10.35 Ena, dva, tri: prosti vsi; 11.30 Il giardino delle delizie; 12.10 Texicon; 12.30 Evropa, Evropa; 13.20 Brazilija '79; 14.03 Iz rocka v rock; 14.30 Smo tudi mi; 15.03 Và pensiero; 15.55 Jaz protagonist; 16.35 Od obale do obale; 17.00 Radiouno jazz '79; 17.35 Dylan: malo več; 18.30 Če dovolite, govorimo o kinu; 19.20 Srečanje s Santinom Rocchettijem; 19.35 Dober večer, zdravnik; 20.10 Magnetofonski trak iz Ulice Asiago; 21.03 Glasbeni program

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00, 21.00 Poročila; 7.2 Rekreacija; 7.50 Dobro jutro, otroci!; 9.08 Pionirski tednik; 9.30 Počitniško popotovanje od strani do strani; 10.05 Z radiom na poti; 10.45 Turistični napotki za naše goste iz tujine; 11.05 Sobotna matineja; 12.05 Zapojmo pesem; 12.20 Svetovna reportaža; 12.40 Na ljudsko temo; 13.10 Godala v ritmu; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Veseli domači napevi; 15.05 Glasbena panorama; 16.30 Od melodije do melodije; 17.00 Vrtiljak; 18.00 Studio ob 17.00; 19.00 Orkestrske miniature; 19.30 Mladi mladim; 20.35 Lahko noč, otroci!; 20.45 Minute z ansamblom Franca Miheliča; 21.00 Koncert iz naših krajev.

KOLESARSTVO

2. ETAPA DIRKE «TOUR DE FRANCE»

Hinault prevzel vodstvo

Francoz, ki je glavni favorit dirke, je premočno osvojil etapo na kronometer - Izredno zahtevna proga - Italijana zadovoljila

SUPER BAGNERES — Druga etapa francoskega «Toura» je zopet privedla do preobrata na skupni lestvici. Veliki favorit letošnje dirke, domačin Bernard Hinault, je že na tej višinski kronometrski etapi dokazal vso svojo moč in opravičil vsa predvidevanja poznavalcev: premočno je osvojil etapo in rumeno majico «leaderja» skupne lestvice.

Proga je bila izredno zahtevna, še posebno, če pomislimo, da so le 24 ur pred tem kolesarji prevozili izredno naporno etapo. Temu je priča tudi poprečna hitrost, ki je bila zelo nizka (26,530 km na uro). V samih 23 km so bile razlike med posameznimi tekmovalci dokaj občutne. Med prvim in desetim uvrščenim sta skoraj dve minuti razlike, dosedanji prvak dirke Francoz Bernaudeau pa je imel skoraj 4 minute zamude.

Vožnja Hinaulta je bila res izredna. Kljub velikemu naporu je mladi francoski as vseskozi vozil stilistično pravilno. Medtem, ko se je vsem poznala dokajšnja utrujenost, je bil nova rumena majica na cilju popolnoma svež.

Že po drugi etapi je podoba «Toura» popolnoma jasna. Hinault je opustil vsakršno taktiziranje in se odločno podal v napad. Potem, ko je v prvi etapi praktično izločil iz boja De Muyncka, Knudsena, Johanssona in še nekatere druge, je včeraj odločno zadal vsem preostalim hud udarec. Sicer pa je treba pripomniti, da je letošnja dirka tako organizirana, da dve- ali triminutni zaostanek še zdaleč ne pomeni katastrofe. Seveda pa bo tako dobro pripravljenega Hinaulta težko premagati, saj ni etape, kjer bi bil francoski kolesar ranljiv.

Včerajšnja etapa je proslavila še enega kolesarja in sicer veterana, 36-letnega Portugalca Agostinha, ki se je uvrstil na odlično drugo mesto, tako v etapni kot na skupni lestvici. Solidno sta se odrezala tudi oba Italijana Battaglin in Baronchelli.

Vrstni red 2. etape:

1. Hinault (Francija), ki je prevozil 23,870 km v 53'59'' km s poprečno hitrostjo 26,530 km/h
2. Agostinho (Port.) po 11''
3. Zoetemelk (Niz.) 53''
4. Kuiper (Niz.) 1'42''
5. Nilsson (Šve.) 1'58''
6. Wellens (Bel.) 2'02''
7. Battaglin (It.) 2'15''
8. Martinez (Fr.) 2'28''
9. Baronchelli (It.) 2'48''
10. Knetemann (Niz.) 2'51''

Skupna lestvica:

1. Hinault (Fr.)
2. Zoetemelk (Niz.) po 53''
   Agostinho (Port.)
4. Kuiper (Niz.) 1'49''
5. Nilsson (Šve.) 2'00''
6. Battaglin (It.) 2'19''
7. Wellens (Bel.) 2'51''
8. Martinez (Fr.) 3'00''
9. Baronchelli (It.) 3'06''
10. Pollentier (Bel.) 3'09''
11. Bernaudeau (Fr.) 3'35''
12. Bittinger (Fr.) 3'50''
13. Lubberding (Niz.) 3'59''
14. Sutter (Švi.) 4'06''
15. Alban (Fr.) 4'47''
16. Van der Velde (Niz.) 5'
17. Schepers (Bel.) 5'15''
18. Maas (Niz.) 5'33''
19. Villemiane (Fr.) 5'35''
20. Verlinden (Bel.) 5'41''
21. De Mynck (Bel.) 5'52''
22. Pozzi (It.) 5'59''
23. Martin (Fr.) 6'49''
24. Johansson (Šve.) 7'31''
25. Lelay (Fr.) 7'55''

PLANINSTVO

PO POVRATKU Z EVEREST A

Razstava o Himalaji

Včeraj so v galeriji Mestne hiše v Kranju odprli dokaj neobičajno slikarsko razstavo: svoja dela razstavlja namreč akademski slikar France Novinc, ki se je letos z ostalimi 30 udeleženci jugoslovanske himalajske odprave na Everest udeležil tega podviga. Njegova naloga pa ni bila strogo alpinistična, ampak predvsem v tem, da bi umetniško upodobil okolje najvišje gore sveta in obenem, seveda, tudi delo odprave same.

Rezultat njegovih umetniških prizadevanj pod najvišjo goro sveta je 40 risb, ki jih Novinc zdaj razstavlja v Kranju.

Novinc je skušal slikati pod Everestom v raznih tehnikah, vendar se mu je to posrečilo le delno, ker n.pr. z oljem zaradi velike nadmorske višine in mraza sploh ni mogel slikati. Tako je svoja dela pretežno risal s tušem ali pa se je poslužil akvarela.

Za razstavo vlada v Kranju in na vsej Gorenski, izjemno zanimanje.

Privlačen ženski nogomet v Doberdobu

Prejšnjo nedeljo so se športni delavci Mladosti iz Doberdoba kar začudili nad izredno velikim številom ljudi, ki so se gnetli ob vhodu nogometnega igrišča. Kljub vročini in nedeljskemu dnevu je bilo gledalcev veliko, še več kot med prvenstvenim derbijem med Kraševci in Sovodenjci.

Kaj kmalu pa je bila uganka rešena: iz slačilnic sta namreč pritekli ženski enajsterici Prvačine in Doberdoba, ki sta se pomerili v prijateljski nogometni tekmi v okviru praznovanj ob 10-letnici ustanovitve športnega združenja Mladost.

Zmagale so Doberdobke z golom prednosti, ki ga je kraška napadalka dosegla v začetku drugega polčasa. Kar zadeva tekmo samo, je bila ta na zadovoljivi ravni.

R. Pavšič

BOKS

V MONTE CARLU

Drevi Corro-Autofermo

Italijan bo skušal osvojiti naslov svetovnega prvaka srednje teže

MONTE CARLO — Danes bo v Monte Carlu dvoboj za naslov svetovnega prvaka srednje boksarske kategorije med Argentincem Corrom in italijanskim izzivalcem Vitom Autofermom. V italijanskem taboru prevladuje optimizem, saj namerava Antofermo, ki je v dobri formi, na vsak način osvojiti svetovni naslov, ki ga je moral Nino Benvenuti pred desetimi leti prepustiti Argentincu Monzonu.

Tekmo bo neposredno prenašala na drugi mreži italijanska televizija s pričetkom ob 23.20.

KOLESARSTVO

Odlični Sovjeti

Sovjet Morozov je osvojil 7. etapo mednarodne kolesarske amaterske dirke po Jugoslaviji, od Doboja do Vlašiča (125 km). Na 2. mestu mu je sledil njegov rojak Gusejnov, nakar sta sledila še dva sovjetska kolesarja. Na odlično 5. mesto se je uvrstil Jugoslovan Polončič, na 6. pa Ropret.

Na skupni lestvici vodi Gusejnov pred Morozovom, Jugoslovan Ropret je na odličnem 4. mestu, z zaostankom 46'', Polončič pa je šesti.

Na ekipni lestvici vodi Sovjetska zveza, pred Jugoslavijo in drugimi reprezentancami.

ODBOJKA

Četrti poraz Italije

HAVANA — V četrtem odbojkarskem srečanju na turneji po Kubi je Italija doživela ponoven poraz proti domači reprezentanci s 3:0 (15:9, 15:12, 15:6).

Pravilnik 1. turnirja ŠZ Bor v rekreacijski košarki

1. *Turnir organizira ŠZ Bor. Turnir se bo odvijal od 2. do 7. julija, na odprtem igrišču na stadionu «1. maj».*
2. *Na turnir se lahko vpišejo ekipe, ki si nadenejo poljubno ime, ali posamezniki. Le-te organizator potem vključi v ekipe. Vpisnina znaša 10.000 lir za ekipo, oz. 1000 lir za posameznika. Vpisovanje: ekipe ali posamezniki se lahko vpišejo na uradu ZSSDI (tel. 76-73-04) vsak dan do sobote, 30. julija, od 11.00 do 12.00.*
3. *Vsaka ekipa mora imeti vsaj sedem igralcev, največ pa jih lahko vpiše dvanajst. Na tekmah mora biti prisotnih vsaj pet, največ pa dvanajst igralcev.*
4. *Lahko nastopajo samo člani (letnik 1959 in starejši), ki:*
   a) letos niso aktivno nastopali v kakem prvenstvu;
   b) so letos igrali v prvenstvu 1. divizije ali največ tri tekme v promocijskem prvenstvu.
5. *Za igralce, ki bi bili slučajno prijavljeni za več ekip, velja, da igrajo s tisto ekipo, s katero so prvič stopili na igrišče. Isti igralec ne sme igrati za več ekip (kazen: izključitev igralca in denarna kazen ekipi, ki je kršila normo).*
6. *Sodnike morajo priskrbeti ekipe same (lahko so to tudi igralci sami). Če bodo npr. vpisane 4 ekipe (A, B, C, D), bosta tekmo A - B sodila sodnika ekip C in D.*
7. *V vsem ostalem veljajo pravila FIP.*
8. *Organizatorji ne prevzamejo odgovornosti za morebitne poškodbe.*

ATLETIKA

DANES IN JUTRI V ŠESTIH MESTIH

Polfinale evropskega prvenstva

Nastopilo bo 24 držav - Italija in Jugoslavija nastopata z moškima in ženskima ekipama

Danes in jutri bodo na sporedu v šestih različnih evropskih mestih, polfinalna ekipna tekmovanja za evropsko atletsko prvenstvo, ki bo 4. in 5. avgusta v Turinu.

Skupno bo nastopilo 24 držav, tako v moški kot ženski konkurenci. Pri moških bo Italija nastopila v Ludenscheidu (ZRN) skupno z ZRN, Poljsko, ČSSR, Madžarsko, Avstrijo, Dansko in Grčijo. Jugoslavija pa bo tekmovala v Ženevi, skupno s Španijo, Finsko, Francijo, Irsko, Nizozemsko, NDR in Švico.

Italijanska dekleta bodo tekmovala v Sittardu (Nizozemska) proti Češkoslovaški, Irski, Nizozemski, Portugalski, Poljski, Švedski in SZ. Jugoslovanke pa se bodo spoprijele z Avstrijo, Dansko, Francijo, Veliko Britanijo, Madžarsko, Islandijo in ZRN. Te ekipe se bodo za finalni nastop potegovale v Cowbranu (Weles).

Ne glede na izid polfinalnih srečanj pa sta italijanski selekciji kot gostiteljici že vnaprej uvrščeni v finalni del.

Kladivarjev Rok Kopitar je na Borovem mitingu v sredo postavil na progi 400 m z ovirami zelo dober čas

Adriano Panatta se je z zmago nad Švedom Bengstonom uvrstil v osmine finala teniškega turnirja v Wimbledonu

NOGOMET

JUTRI V BOLOGNI

Monza in Pescara še enkrat na igrišču za vstop v A ligo

Tako kot že v nekaterih nižjeligaških prvenstvih (C-1 in D liga), tudi prvenstvo B lige še ni popolnoma razjasnilo stanja pri vrhu lestvice. Ob Udineseju in Cagliariju, ki sta že dosegla napredovanje v A ligo, je še vedno neznana tretja ekipa, ki bo prihodnje leto igrala med najboljšimi.

Monza in Pescara bosta namreč v jutrišnji dodatni tekmi v Bologni skušali prekiniti izenačenost, ki ju je vezala skozi vse prvenstvo. 38 tekem namreč ni določilo, kdo je boljši in je pravzaprav res škoda, da si bosta ekipi krojili usodo v borih 90 minutah igre, ko bi prav gotovo obe zaslužili napredovanje v enaki meri.

Seveda so tudi vsi poznavalci italijanskega drugoligaškega nogometa enakega mnenja, da je srečanje odprto vsem možnim rešitvam; tudi zvezni sodnik se je «prilagodil» tej izenačenosti tako, da je izključil po enega igralca iz vsake ekipe. Pri Monzi ne bo nastopil branilec Volpati, Pescara pa se bo morala odpovedati Manciniju.

Tekma se bo pričela ob 18. uri, organizatorji pa pričakujejo rekordno število gledalcev.

KOŠARKA

MEDNARODNI TURNIR

Jugoplastika tudi tretjič neuspešna

CHIETI — Ameriška selekcija CBM All Stars iz New Yorka je osvojila mednarodni košarkarski turnir v tem mestu. Tudi v tretjem srečanju so bili namreč Američani uspešni, saj so premagali domače moštvo Rodriga s 120:96.

Jugoplastika pa je turnir končala še s tretjim porazom proti finalistu letošnjega Koraćevega pokala, Arrigoniju iz Rietija, s 104:96.

Kljub skromni uvrstitvi je Jugoplastika na tem turnirju zadovoljila. Ne samo, da so bile nasprotne ekipe, ki so imele v svojih vrstah številne Američane, zelo močne in so torej porazi povsem opravičljivi, ampak so bili splitski igralci v vseh tekmah povsem enakovredni nasprotnikom. Razveseljivo dejstvo je predvsem to, da so se na tem turnirju najbolje izkazali prav najmlajši igralci, kot Dukan, Bratič in presenetljivi Batković.

Najboljši strelec včerajšnje tekme je bil Dukan, ki je dosegel 32 točk, izkazal pa se je tudi Macura, ki je dosegel 20 točk. Pripomniti je treba, da je Jugoplastika igrala brez svojih najboljših igralcev Jerkova, Šolmana in Krstuloviča.

Pri Arrigoniju je bil najboljši Američan Billingy, izbrani strelec tega turnirja s 87 točkami (29 na tekmo).

BOKS

KOPENHAGEN — Danec Jorgen Hansen je ponovno osvojil naslov evropskega boksarskega prvaka welter kategorije. V tretjem krogu je s k.o. premagal Angleža Dava Greena.

TENIS

V WIMBLEDONU

Favoriti zmagali

LONDON — V tretjem kolu wimbledonskega turnirja ni prišlo do presenečenj. Vsi favoriti so namreč zmagali, čeprav so tudi tokrat nekateri, sicer manj pomembni nosilci skupin, izgubili. Izločeni so bili tako iz nadaljnjih bojev Avstralec Alexander, Paragvajec Pecci in Američan Gottfried. Skupno je tako izločenih že 9 nosilcev skupin.

Proti vsakemu pričakovanju je Šved Bjorn Borg zlahka premagal svojega nasprotnika, Američana Pfosterja. Mnogi so menili, da bo trikratni zmagovalec Wimbledona prisiljen odstopiti zaradi poškodbe na levem stegnu, plavolasi as pa je nato prepustil Pfosterju borih 8 iger... Tudi Panatta se je uvrstil v osmine finala, kar je vsekakor dober rezultat. Lahko zmago pa je izbojeval tudi Connors.

Izidi:

Posamezniki (tretje kolo)

Panatta (It.) - Bengtson (Šve.) 7:6, 7:6, 7:6
Connors (ZDA) - Kriek (J. Afr.) 6:4, 6:1, 7:6
Borg (Šve.) - Pfister (ZDA) 6:4, 6:1, 6:3
Drewet (Aust.) - Pecci (Par.) 4:6, 7:6, 7:6, 6:4
Okker (Niz.) - Wilkison (ZDA) 7:5, 7:5, 6:4
Tanner (ZDA) - Case (Aust.) 6:4, 7:5, 7:6

Posameznice (tretje kolo)

Navratilova (ČSSR) - Casals (ZDA) 6:3, 6:3
King (ZDA) - Desfor (ZDA) 6:3, 6:2
Evert (ZDA) - Teacher (ZDA) 6:4, 6:2
McEnroe (ZDA) - Gullikson (ZDA) 6:4, 6:4, 7:6

KOŠARKA

PRAGA — Selekcija evropskih košarkarskih igralcev je v drugem prijateljskem srečanju premagala reprezentanco ČSSR z 82:79 (31:41).

NOGOMET

GÖTEBORG — V prijateljskem mednarodnem nogometnem srečanju je Švedska premagala Norveško z 2:0 (2:0).

NOGOMET

TRADICIJA V KRIŽU

Danes Gurenci proti Dulencem

Kot že zahteva tridicija ob prazniku vaškega patrona, bo danes v Križu nogometna tekma med Gurenci in Dulenci, to je med fanti, ki prebivajo v zgornjem in spodnjem delu vasi. Tekma bo zelo zanimiva za kriške ljubitelje nogometa, saj bodo v obeh ekipah nastopili igralci, ki še vedno aktivno nastopajo v vrstah Vesne in v drugih enajstericah. Trenerja ekip sta že najavila naslednji začetni postavi:

GURENCI: Darko Košuta, Švab, Verginella, Darjo Košuta, S. Tence, Perisutti, F. Germani, Danilo Košuta, N. Germani, Bizin, Kostnapfel.

DULENCI: B. Tretjak, Kovačič, Purič, Sulčič, Slatič, Zmago in Zdravko Košuta, Puntar, Caharija, Candotti, B. Tence.

Tekma se bo začela ob 19. uri.

OBVESTILO

Zaradi pomanjkanja vode bo v tej sezoni odpadlo tekmovanje za obiskovalce plavalnega tečaja v Lipici. Tekmovanje bo zato verjetno septembra.

KOŠARKA

V PRVENSTVU 1. DIVIZIJE

Bor želi sedmo mesto

Taka uvrstitev bi predstavljala za Borove veterane lep uspeh

Prvenstvo prve divizije se je sicer že zaključilo, Bor A pa mora odigrati še dve zaostali tekmi. Prva bo na sporedu že danes, ob 20. uri na stadionu «1. maj», ko se bodo Borovi veterani spoprijeli z Interjem iz Milj. Druga tekma bo jutri ob 9.30 v Ul. della Valle, proti Barcolani. Oba nasprotnika je Bor A v prvem delu prvenstva že premagal. V primeru vsaj ene zmage bi se borovci uvrstili na sedmo mesto končne lestvice (med enajstimi ekipami), kar bi bil, glede na upe Bora pred prvenstvom, že velik uspeh.

Marko

VATERPOLO

TURNIR ŠESTIH NARODOV

Italija prva

BOGLIASCO — Italija je zmagovalec mednarodnega vaterpolskega turnirja «Sei Nazioni». Drugi so bili Romuni.

Rezultati zadnjega kola:

Italija - Madžarska 7:3
Romunija - Avstralija 6:4
Nizozemska - Španija 9:8

Lestvica: Italija 9, Romunija 8, Nizozemska in Madžarska 5, Španija 2, Avstralija 1.

OBVESTILO

Jadralni tečaj SPK Čupa

SPK ČUPA iz Sesljana sporoča, da bo od 30. 6. do 8. 7.

JADRALNI TEČAJ

na jadrnicah FJ v Sesljanu. Tečaj bo vodil izkušen trener in je primeren zlasti za mladino. Vpišejo se lahko tudi starejši začetniki. Cena tečaja 20.000 lir. Vpisovanje na sedežu ZSŠDI vsak dan od 11. do 12. ure, informacije po tel. 767-304. Število mest je omejeno, zato prosimo interesente, da pohitijo z vpisom.

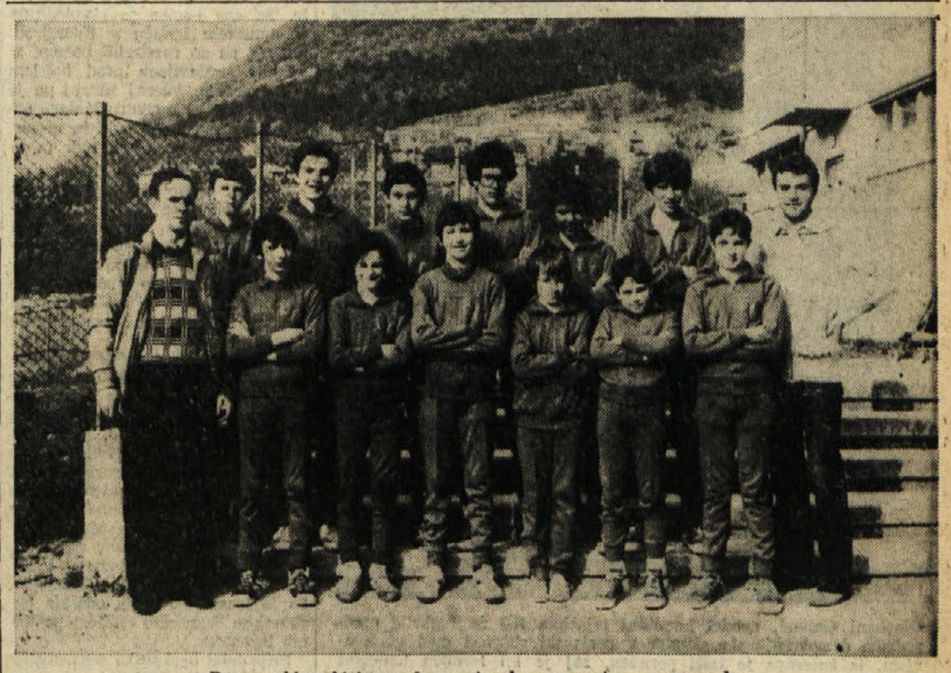

Borova ekipa, ki je uspešno nastopala v prvenstvu «propaganda»

DOMAČI ŠPORT

DANES

SOBOTA, 30. junija 1979

KOŠARKA

1. DIVIZIJA

20.00 v Trstu, stadion «1. maj»
Bor A - Inter Milje

NOGOMET

PRAZNIK VAŠKEGA PATRONA

19.00 v Križu
Gurenci - Dulenci

* * *

TURNIR PRIJATELJSTVA

14.40 na Ravnah
Sodeluje tudi ZSŠDI

ATLETIKA

DEŽELNO TEK. NARAŠČAJNIKOV

16.30 v Trstu, stadion «Grezar»
Nastopa tudi Bor

JUTRI

NEDELJA, 1. julija 1979

KOŠARKA

1. DIVIZIJA

9.30 v Trstu, Ul. della Valle
Inter Milje - Bor A

TENIS

ITALIJANSKI POKAL

9.00 v Cervignanu
TC Cervignano - Gaja A

* * *

9.00 na Padričah
Nastopa tudi Gaja B

ATLETIKA

DEŽELNO TEK. NARAŠČAJNIC

9.30 v Gorici, na Rojcah
Nastopa tudi Bor

NOGOMET

TURNIR PRIJATELJSTVA

9.00 na Ravnah
Sodeluje tudi ZSŠDI

BERITE REVIJO

DAN

ATLETIKA

Na naraščajniškem tekmovanju

Borovke v Gorici

Naša dekleta imajo nekaj več možnosti od fantov (ki bodo nastopali v Vidmu in Trstu) za doseglo vidnejših rezultatov

Atletska sezona nudi zadnja prvenstvena tekmovanja. Danes in jutri bodo na sporedu v Trstu, Gorici in Vidmu prvenstva naraščajniške kategorije, po skupinah sorodnih panog.

Dekleta bodo v celoti nastopila v Gorici, fantje pa v Vidmu v vseh metih, v Trstu pa bodo tekmovali tekači in skakalci. Sistem tekmovanja je bil prvič uveden lani in ni doživel posebno velikega uspeha, večji razmah bi moral zato doseči v letošnji sezoni.

Športno združenje Bor zaradi odsotnosti in lažjih poškodb nekaterih atletov in atletinj verjetno ne bo moglo startati za ekipne lestvice, tekmovalci pa bodo nastopali v posameznih panogah za dosego čim boljših rezultatov. Večje možnosti za dober ekipni nastop imajo na vsak način dekleta in sicer v nedeljo zjutraj v Gorici.

K. B.

AVTOMOBILIZEM

VN FRANCIJE

Hitri renaulti v Dijonu

DIJON — V prvem dnevu uradnih poizkusnih voženj za določitev startnih pozicij za VN Francije sta se najbolje izkazala domačina Jabouille in Arnoux na renaultu. Jabouille je namreč prevozil 3800 metrov dolgo progo v 1'07''41, s poprečno hitrostjo 202,937 km na uro, pičle 4 stotinke sekunde pred svojim rojakom Arnouxom. Kanadčan Villenueve na ferrariju, eden izmed favoritov dirke, pa je dosegel tretji najboljši čas, medtem ko se je Scheckter uvrstil le na 7. mesto.

Francoska znamka ligier, ki je bila v začetnem delu prvenstva absolutna protagonistka tekmovanja, je v tem drugem delu nekoliko popustila pred premočjo italijanske avtomobilske hiše. Oba ligiera sta namreč dosegla le 11. in 12. čas.

Danes bo na sporedu drugi dan poizkusnih voženj, ki bo določil končni startni vrstni red.

Slovenski balinarji z Goriškega so dosegli v letošnji sezoni vrsto dobrih uspehov

Uredništvo, uprava, oglasni oddelek.
TRST, Ul. Montecchi 6, PP 559 Tel. (040) 79 46 72 (4 linije)
Podružnica Gorica, Ul. 24 Maggio 1 — Tel. (0481) 8 33 82 57 23
Naročnina
Mesečno 3.500 lir — vnaprej plačana celotna 32.000 lir. Letna naročnina za inozemstvo 48.000 lir, za naročnike brezplačno revija «DAN».
V SFRJ številka 3,50 din, ob nedeljah 4,00 din, za zasebnike mesečno 50,00, letno 500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 65,00, letno 650.00 din
Poštni tekoči račun za Italijo Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374

PRIMORSKI DNEVNIK

Stran 6 30. junija 1979

Za SFRJ Žiro račun 50101-603-45361 «ADIT» - DZS - 61000 Ljubljana, Gradišče 10/II. nad., telefon 22207
Oglasi Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 43 mm) 18.800 lir. Finančni 700, legalni 600, osmrtnice 300, sožalja 400 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglasi 150 lir beseda. Ob praznikih: povišek 20%. IVA 14%. Oglasi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku ali upravi. Iz vseh drugih dežel v Italiji pri SPI.
Odgovorni urednik Gorazd Vesel
Izdaja in tiska ZTT Trst
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PO VEČMESEČNI PREISKAVI

Andrea Coi obtožen umora časnikarja Carla Casalegna

Vsa zadeva ovita v strogo tajnost - Coi zavrača obtožbe - Naraščajo tudi polemike v zvezi s preiskavo na univerzi v Cosenzi

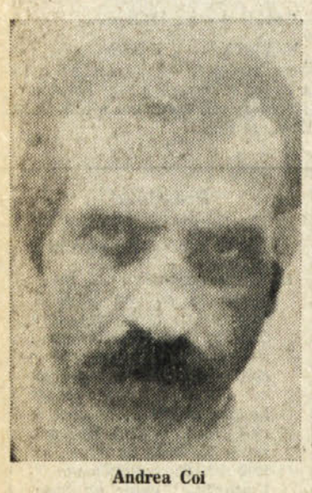

Andrea Coi

TURIN — Preiskovalni urad turinskega sodišča je včeraj izdal zaporni nalog za Andrea Coia, ki je obtožen sodelovanja pri uboju vicedirektorja dnevnika «La Stampa» Carla Casalegna. Andrea Coi, ki je po rodu iz Nuora in študira v Turinu, sedi v zaporu že od 27. januarja letos, ko so ga aretirali karabinjerji generala Dalla Chiese v okviru protiteroristične akcije.

Coia so aretirali v Arezzu, kjer je služil vojaški rok. Do njega so preiskovalci prišli, potem ko so odkrili v Turinu v Ul. Industria skrivališče teroristov. Šlo je za mansardo, ki jo je sam Coi najel, preden je šel v vojsko, v skrivališču pa so karabinjerji zasačili 20-letno Mario Rosario Biondi, 24-letnega Nicola Valentina (oba so oblasti iskali zaradi pokola pri Patrici novembra lani) in 35-letno Nembo Ingeborg Kitzler. Preiskovalci so v skrivališču našli tudi veliko «zanimivega» materiala, notesov, v katerih so bila zabeležena imena sodnikov, policajev in novinarjev. Nadalje so karabinjerji zaplenili veliko količino orožja in nabojev.

Prav zaplenjeni material je preiskovalce privedel na sled Coiu, oziroma jih je prepričal o tem, da je Coi sodeloval pri umoru turinskega časnikarja. Vsa sedanja preiskava pa je ovita v strogo tajnost, sodniki vztrajno molčijo, tako da ni bilo mogoče izslediti podrobnejših detajlov. Kot znano je komandos terroristov napadel Carla Casalegna pred njegovim stanovanjem 16. novembra 1977. leta. Streljali so nanj, nato zbežali. Casalegno pa je po trinajstdnevni mučni agoniji umrl.

Po včerajšnjem priporu so sodniki Coia tudi takoj zaslišali, ta pa je seveda vse zanikal.

Ob vsem tem pa narašča tudi polemika zaradi preiskave, ki so jo posebni oddelki generala Dalla Chiese izvedli prejšnjo noč v Cosenzi v univerzitetnem središču na bivališčih študentov in vseučiliških docentov, kjer so zaplenili raznovrsten material. Zbor profesorjev, študentov in tehnikov je pozno ponoči soglasno sprejel dokument, v katerem je med drugim tudi izrečena zahteva, naj vso stvar preuči parlament. «Med 2. in 8. uro so vojaki zasedli vas Arcavacata, univerzo in njene teritorialne strukture,» je rečeno v dokumentu. «Pri tem je 250 karabinjerjev z orožjem v roki preiskalo veliko hiš, podrli so celo vrata in okna ter zaplenili potne liste mnogim italijanskim in tujim docentom». «Zaplenili so nekaj knjig, ki jih prosto prodajajo v knjigarnah, pisalnih strojev, osebnih notesov in ljubezenskih pisem; ta operacija, je nadalje rečeno v dokumentu, se kaže kot jasno ideološko in politično ustrahovanje, ki teži h kriminalizaciji univerze v Cosenzi in ovira njen vsestranski razvoj».

Rektor univerze prof. Pietro Bucci je takoj brzojavil predsedniku republike Pertiniju in ga obvestil o dogodku, Pertini sam pa je takoj poklical na pogovor notranjega ministra in mu izrazil svojo zaskrbljenost.

Protest nad tem diskriminatorskim dejanjem je izrekel tudi član vodstva KPI poslanec Pecchioli, medtem ko je socialist Casalinuovo naslovil na pravosodnega ministra vprašanje, v katerem zahteva pojasnil v zvezi z dogodki na univerzi v Cosenzi. (mč)

Viktor Emanuel zaupa v francosko pravico

PARIZ — Govorice, da Viktorju Emanuelu ne bodo sodili, so še bolj potrjene po včerajšnjem zaslišavanju princa s strani preiskovalnega sodnika Huberta Bretona. Balistični izvedenec ni dokazal namreč, da je ravno princeva krogla povzročila smrt mladega Nemca Dirka Hammerja.

Po zaslišavanju je Viktor Emanuel dejal, da zaupa v francosko pravico.

LE NAVIDEZNA ZMAGA DIKTATORJA SOMOZE

Sandinistični borci so zapustili Managuo

Hoteli so omiliti trpljenje prebivalstva Ameriška diplomacija v hudi zagati

MANAGUA — V Managui vlada popolna zmeda, potem ko so se povsem nepričakovano umaknili iz mesta sandinistični borci, ki so tri tedne držali v rokah skoraj polovico nikaragujskega glavnega mesta.

Tuji dopisniki poročajo, da je umik potekal po točno dogovorjenem razporedu. Sandinistična kolona 1500 mož se sedaj pomika proti Masayji, ki je že nekaj dni v njihovih rokah. Politični in vojaški opazovalci pripominjajo, da umik ne pomeni Somozove zmage, saj so se sandinisti umaknili, da bi prikrajšali trpljenje civilnemu prebivalstvu. Somozovi gardisti niso bili kos borcem, njihovo letalstvo, topništvo in oklepne enote so pa toliko bolj prizadele prebivalstvo, da je število žrtev v treh tednih naraslo na nekaj tisoč, iz mesta pa se je izselilo skoraj 100 tisoč ljudi.

Sandinistični umik pa tudi pomeni, da so Somozovi nasprotniki spremenili svojo dosedanjo strategijo. Najprej bodo utrdili svoj položaj v državi, šele nato bodo z odločilnim spopadom zavzeli tudi glavno mesto, če ne bo prišlo do politične rešitve nikaragujske krize.

Washington namreč na vse kriplje pritiska, da bi Somoza odstopil. «V imenu humanosti in nacionalnih interesov» je predsednik Carter zahteval Somozov odstop. To ostro pismo je predvčerajšnjim izročil nikaragujskemu diktatorju novi ameriški veleposlanik v Managui Lawrence Pezzullo. Somozov odgovor je bil kratek: «Nikoli in nikdar». V raznih intervjujih je Somoza celo izjavil, da bo razpustil kongres, če bi parlamentarci zahtevali njegov odstop. Za sedaj pa se to ni zgodilo, ker kongresa niso uspeli sklicati, saj manjka predpisani kvorum, večina Somozovih poslancev je namreč že zbežala, predstavniki edine opozicijske stranke — konservativci — pa se zasedanja nočejo udeležiti. V takem položaju se Carterjeva administracija nahaja v hudi zagati, saj ne najde človeka, ki bi nadomestil Somozo, obenem pa zaščitil ameriške interese v Nikaragui. Prav zato je državno tajništvo navezalo stike z začasno nikaragujsko vlado, ki se je prav predvčerajšnjim razširila tudi na predstavnike sindikata in sedaj šteje 30 članov. Washington se torej postopoma privaja na zamisel, da bodo v Nikaragui prevzele oblast njemu nenaklonjene sile. Tudi novi veleposlanik ZDA v Managui je pred prevzemom svoje funkcije obiskal predstavnike začasne vlade v Kostariki, da bi se seznanil z možnostjo kompromisne rešitve. Sandinistični borci pa se ne zadovoljujejo samo s Somozovim odstopom, hočejo, da se režim zruši in da postane Nikaragua s svobodnimi volitvami demokratična država.

Zadržanje Somozove nacionalne garde v Managui po umiku sandinistov dokazuje, da je diktator le na smrt ranjena zver, ki z zadnjimi udarci povzroča gorje nemočnemu civilnemu prebivalstvo. Misijonarji so namreč tujimdopisnikom povedali, da gardisti zapirajo, mučijo in ubijajo vse, ki jih sumijo sodelovanja s sandinisti. Povod za to je le prijava posameznika, za katero dobi celo nagrado 500 dolarjev. Misijonarji pripominjajo, da gardisti ubivajo tudi 14-letne dečke, skoraj vse žrtve so nedolžne, saj so se sodelavci sandinistov umaknili skupaj z borci. (voc)

Umrl je skladatelj Paul Dessau

BERLIN — V 84. letu starosti je v četrtek ponoči umrl svetovno znani skladatelj Paul Dessau. Dessau se je rodil v Hamburgu leta 1894 in je svoje celotno umetniško delo posvetil delavstvu. Njegov opus obsega domala vse glasbene žanre, od zborovskih pesmi, do simfonij, komornih kompozicij, oper, itd., s čimer je dal velik doprinos k razvoju kulture v NDR. Za svoje plodno delo je prejel tudi več mednarodnih nagrad.

TRŽAŠKI DNEVNIK

OD 4. DO 14. JULIJA NA GRADU IN V KINU EXCELSIOR

Štirinajst držav na 17. tradicionalnem festivalu znanstvenofantastičnega filma

Glavna kandidata za «Zlati asteroid» zahodnonemški in holanski film - Filmi za najmlajše ob mednarodnem letu otroka - Jugoslavija s kratkometražnim filmom

Štirinajst držav bo sodelovalo od 4. do 14. julija na že tradicionalnem tržaškem festivalu znanstvenofantastičnega filma na platnih grajskega dvorišča in kina Excelsior, ki ga letos že sedemnajstič prireja tržaška turistična ustanova. Države udeleženke so: Belgija, Češkoslovaška, Italija, Jugoslavija, Kanada, Filipini, Francija, Zvezna republika Nemčija, Velika Britanija, Nizozemska, Poljska, Madžarska, Sovjetska zveza in Združene države Amerike.

Med drugimi se bodo za «Zlati asteroid», trofejo, ki jo je zamislil tržaški kipar Nino Perizi, potegovali zahodnonemški film «Plutonium» režiserja Rainerja Erlerja, in holandski film «Katerikoli dan, zdaj» režiserja Kerbosha. Prvi obravnava zgodbo, v kateri se velike sile prepirajo za snov, ki je potrebna za izdelovanja strahotnega orožja, drugi pa napoveduje zavezništvo držav tretjega sveta, ki prav nič ne zaostajajo po bojni moči za ZDA, Sovjetsko zvezo in Kitajsko in so zato sposobne narekovati svoje pogoje vsemu svetu.

Poleg teh dveh filmov, na katera bo treba biti pozoren, bo festival nudil še širok izbor raznih primerov bodoče «robotniške» družbe, nad katero bo v pretirani obliki prevzel nadzorstvo razvoj znanosti in tehnološkega procesa. Tako se v poljskem filmu «Poskusni polet pilota Pirka», ki ga Marek Piestrak posnel po romanu Stanislava Lema, uničujejo in sprevračajo zakonitosti robotskega sistema, kot si ga je zamislil Isaac Asimov, napovedujoč smrtno sovraštvo človekastroja do človeka-človeka. Robot nastopa tudi v sovjetskem filmu «Pod ozvezdjem dvojčkov» Borisa Ivčenka, pa čeprav s kančkom optimizma. Gre namreč za zgodbo sintetičnega človeka, ki mu je uspelo, da se je avtoprogramiral za dobro človeštva; torej poslanica upanja, vizija bodočnosti, ki vidi za vogalom namesto žalosti ogromne ledene ječe oazo pozitivnega obnavljanja. V kratkem filmu «Ufo» si Poljak Kiwerski izmisli obisk malih «izvenzemljanov» na našem planetu z vesoljskimi ladjami, ki spominjajo na milne balončke, iz katerih se izkrcajo skrivnostna bitja zato, da... ponujajo otrokom bombone.

Na letošnjem festivalu bodo izstopali tudi filmi pravljične vsebine, posvečeni mednarodnemu letu otroka. S posebnim zanimanjem pričakujejo anglo-poljsko koprodukcijo «Vodni otroci» (Water Babies) Lionela Jeffriesa. V izboru, namenjenem najmlajšim gledalcem, je tudi film «Mali Superman» filipinskega režiserja Leodyja Diaza in primer magične vizualne poezije «Rdeči balonček» Lamorissa.

Češkoslovaška filmska produkcija se vrača v Trst z zvrstjo, ki ji je kongenialna in sicer s paradoksno fantastično komedijo «Adele še ni kosila» slavnega režiserja Oldricha Lipskega, Velika Britanija pa bo zastopana s filmom «The uncanny» (Fantastičen), pretresljivo zgodbo, ki se navezuje na gotski stil tridesetih let. Ameriški film bo zastopan s filmom «Planet dinosavrov», galaktično vizijo začetkov Zemlje. Nemec Achternbusch pa bo pokazal izvirno temo z «Mladim menihom», simboliko družbe, ki jo obdajajo zaskrbljujoče mistične motnje.

Poleg dolgometražnih bodo na sporedu tudi številni srednje in kratkometražni filmi, ki se pogosto uveljavljajo kot resnična presenečenja. Za Italijo sta na programu med drugimi «Vesel rojstni dan» in «S.O.S.», zadnji deli Bruna Bozzetta in Guida Manulija; za Madžarsko sta prijavljena «Panico» Reisenbuchlerja in «Požrešnež» Banyaija; za Jugoslavijo «Dober dan, moj sin» Anteja Zaninovića; za Belgijo «Harpya» Servaisa.

V znanstvenem sektorju festivala bomo lahko videli antološki film NASA od leta 1969 do današnjih dni, s katerim bodo počastili desetletnico človekovega izkrcanja na Luni.

Mednarodno žirijo bodo sestavljali: Vicente Aranda (Španija), Jerzy Bereda (Poljska), Roger Manvell (V. Britanija), Paul Michaud (ZDA), Irina Kokoreva (SZ) in Bernardino Zapponi (Italija).

Program otvoritvenega večera v soboto, 7. julija, bo obsegal italijanski film «Čudna bitja na filmskem platnu» Luca Verdoneja, že omenjeni «S.O.S.» Guida Manulija ter sovjetski film «Pod ozvezdjem dvojčkov».

V hotelu Jolly zasedanje o šolski medicini

Medicina in umsko zdravstvo na šoli ter socio-sanitarne storitve za doraščajočo mladino v Trstu: to je tema zasedanja, ki poteka te dni v tržaškem hotelu Jolly. Pobudo za simpozij je dal pokrajinski zdravstveni konzorcij, ki je hotel pred poletnimi počitnicami preučiti možnosti boljše in bolj ustrezne šolske medicine, ki je pomemben dejavnik za zdrav razvoj doraščajoče mladine. Uvodna referata sta podala univerzitetna profesorja dr. Calogero Vullo iz Ferrare in dr. Ezio Bincoletto iz Trenta, ki je zadolžen za jsiho-pediatrično službo v središču za doraščajočo mladino v Trentu. Na včerajšnjem otvoritvenem predavanju je prof. Vullo govoril o šolski medicini, ki je v Italiji na nizki ravni. «Ni dovolj — je poudaril predavatelj — da se zdravnik prikaže občasno na šoli in pregleda otroku hrbtenico, zobe in pljuča, na šolo mora priti kot pediater in psiholog, se najprej pogovoriti z otroci, s starši in z vzgojitelji ter šele nato lahko preide na prave zdravniške preglede. Vsekakor pa mora to preventivno zdravljenje zaobjeti šolsko strukturo kot celoto in ne le posameznike.» Prof. Bincoletto pa je podal nekaj konkretnih izkušenj iz svoje zdravniške prakse.

Zasedanje se nadaljuje danes zjutraj s specifičnim pregledom tržaškega položaja.

Povratek izletnikov iz sovjetske srednje Azije

Včeraj popoldne se je vrnila v Trst druga skupina izletnikov Primorskega dnevnika, ki se je deset dni mudila v sovjetski srednji Aziji. Povratniki so nam povedali, da je izlet potekal v najlepšem redu in da so vsi zadovoljni nad tem, kar so zanimivega videli v tej daljni deželi.

Vreme je bilo ves čas zelo lepo, na jugu tudi precej vroče, le predzadnji dan je v Alma-Ati deževalo, kar pa je prijetno ohladilo ozračje.

Vseh tržaških izletnikov je bilo 30.

OBISK KOLUMBIJSKEGA PREDSEDNIKA V SFRJ

Predsednika Tito in Ayala o položaju v Južni Ameriki

Za čimprejšnjo odpravo osovraženega Somozovega režima v Nikaragui

BRIONI — V ozračju prijateljstva vzajemnega razumevanja in spoštovanja so se včeraj nadaljevali pogovori med predsednikom Titom in kolumbijskim predsednikom Ayalo o vrsti najpomembnejših mednarodnih vprašanj, kot tudi o dvostranskem sodelovanju. Pogovorov so se udeležili tudi sodelavci obeh predsednikov.

Predsednik Ayala je govoril o položaju v Latinski Ameriki, posebno pozornost pa je namenil položaju v Nikaragui. Poudaril je zainteresiranost latinsko - ameriških držav, da se po odpravi osovraženega režima diktatorja Somoze v tej državi ustanovi vlada, v kateri bi bile zastopane vse demokratične sile.

Kolumbijski predsednik je svojega gostitelja seznanil tudi z odnosi med latinsko - ameriškimi državami ter poudaril, da je zanje značilno sodelovanje in spoštovanje pravice do samoopredelitve. Še posebej pa je poudaril pomemben delež predsednika Tita za pozitivno reševanje problemov Panamskega prekopa ter vrste drugih mednarodnih vprašanj.

Veliko pozornost sta državnika namenila politiki in gibanju neuvrščenih kot samostojnemu in izvenblokovskemu dejavniku, njegovi vlogi pri ohranitvi miru in varnosti na svetu kot tudi boju za nove pravičnejše ekonomske odnose.

Predsednik Tito pa je veliko pozornost namenil zraščanju latinsko - ameriških držav z gibanjem neuvrščenosti, govoril je tudi o nujnosti popuščanja v svetu ter o tem, da detant postane splošen, da zajema vse probleme in območja sveta ter da se nenehno krepi. Predsednik Tito je namenil pozornost tudi dejavnostim in pripravam za madridski sestanek konference o evropski varnosti in sodelovanju. Ko sta obravnavala mednarodna vprašanja, sta predsednika posvetila pozornost tudi kriznim žariščem in se zavzela za njihovo odpravo po mirni poti.

Včeraj ponoldne je kolumbijski predsednik Ayala odpotoval z Brionov v Beograd. Od visokega gosta se je poslovil predsednik Tito. (dd)

Španski turizem v nevarnosti

Vrsta atentatov baskovskih teroristov

MADRID — Baskovski teroristi so te dni izvedli vrsto bombnih atentatov v najbolj obiskovanih turističnih krajih, da bi prizadeli turizem, ki je najbolj pomembna panoga španskega gospodarstva. Tokrat niso prizadeli samo baskovsko pokrajino, ki je bila do sedaj leglo terorizma in političnega nasilja, temveč tudi turistične centre, ki so tisoč kilometrov oddaljene od te.

Do sedaj so prizadeli tri znane turistične centre na sredozemski obali, kjer v tem letnem času gostuje na tisoče turistov; Torremolinos in Fuengirola v Andaluziji in Benidorm pri Alicanteju. Bombni atentati niso terjali žrtev, toda baskovski teroristi so dosegli zaželen učinek: prestrašiti turiste in tako omejiti njihov dotok. Veliko število tujcev je že odpotovalo, drugi pa so že odpovedali rezervirane sobe.

V Torremolinosu, eni najlepših obal Sredozemskega morja sta eksplodirali dve bombi predvčerajšnjim zvečer v trgovini v centru mesta, druga pa včeraj zjutraj v hotelu «Cimbel» v Playa de Levante. Še ena bomba je eksplodirala na teniškem igrišču v Fuergiroli. Minerji pa so razstrelili bombo, ki je bila postavljena pred hotelom v Benidormu. Včeraj zjutraj pa je cestni pometač v centru Malage odkril peklenski stroj, toda še ni jasno, če lahko prepišejo tudi ta atentat teroristom.

Politični opazovalci se bojijo, da bi te teroristične akcije lahko zadele hud udarec španskemu turizmu in španskemu gospodarstvu nasploh, saj je že v veliki krizi. Lansko leto je obiskalo Španijo 40 milijonov turistov, ki so doprinesli več tuje valute kot sama španska industrija.

Baskovska teroristična organizacija ETA, ki se bori za ustanovitev neodvisne marksistične baskovske države, je že v naprej napovedala te atentate, ker je pošel 24-urni ultimatum, ki so ga postavile španski vladi za osvoboditev teroristov. ETA je napovedala vrsto atentatov tudi na francoske turiste, češ da so francoske oblasti v tesnem sodelovanju z avtorji atentatov zoper baskovske politične begunce v Franciji. ETA je napovedala atentate že, ko je francoska vlada odrekla baskovskim beguncem «status» političnih beguncev.

Pripadniki baskovske separatistične organizacije ETA, ki so se zatekli v Francijo so že nekaj časa tarča terorističnih atentatov. Prejšnji torek so v Bayonneu umorili Baska Enriqueja Gomeza Costo, predvčerajšnjim v Parizu pa Francisca Martina Izaquireja, ki naj bi bil pripadnik terористične organizacije GRAPO. Včeraj zjutraj so v glavnem francoskem mestu umorili še Aurelia Fernandeza Caria. (tč)

Uradni rezultati volitev v Gani

AKRA — Po desetih dneh, odkar so bile v Gani parlamentarne in predsedniške volitve za bodoče tretjo gansko republiko, so včeraj objavili končne rezultate prvega kroga volitev. Največ glasov (35,3 od sto) je dobil kandidat prosocialistične nacionalne stranke dr. Hilla Liman, ki kandidira za predsednika republike. Takoj za njim je liberalni predstavnik Victor Ovusu.

Liberalna stranka je od volitev pričakovala veliko, vendar so jo socialisti porazili in dobili celo absolutno večino v parlamentu, to je 71 sedežev od skupno 140.

Drugi in odločilni krog volitev za predsednika republike bo 10. julija. Liberalci že sedaj napenjajo vse sile, da bi slavili.

PO NESREČI LETALA «CALYPSO» NA PORTUGALSKEM

Potapljači iščejo v Taju truplo Philippa Cousteauja

Sin znanega oceanografa Jacquesa Cousteauja ostal vklenjen v kabini - Ostala posadka se je rešila

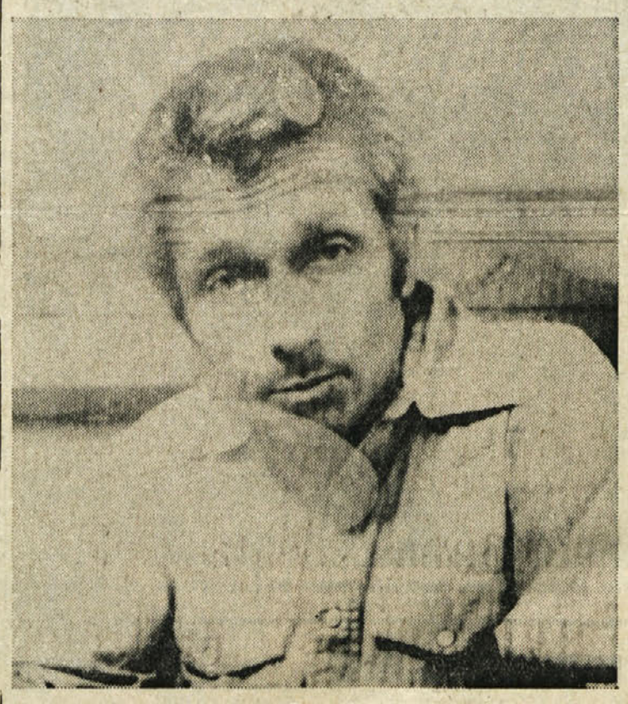

Eden zadnjih posnetkov Philippa Cousteauja

LIZBONA — V četrtek se je ponesrečil, med pristankom z letalom na reki Tajo Philippe Cousteau, sin znanega oceanografa Jacquesa Cousteauja. Očividci pravijo, da so ga ribiči skušali potegniti iz letalske kabine, toda ves njihov trud je bil zaman. «Calypso», kot je ime letalu, se je pogreznil z mladim Costeaujem vred v blatne vode lene reke Tajo. Vsi ostali, dva Francoza in pet Portugalcev, ki so bili z njim v letalu, so se rešili. Eden izmed teh, 26-letni Josè Oliveira je povedal, da so leteli komaj 10 do 15 minut, ko je Cousteau skušal pristati na reki. Tedaj je zaslišal močan udarec, drugega se pa ne spominja.

Osebje, ki skrbi za popravila letal na oporišču Alverca, trdi, da se je nesreča zgodila, ker je Cousteau ob pristanku verjetno zadel v kup peska. To pa se zdi skoraj neverjetno, ker je bil Cousteau že izkušen pilot in ravno pred kratkim so letalo temeljito pregledali, saj je bil to zadnji preizkusni polet po reviziji. Niti kontrolni stolp ni prejel nobenega sporočila od Cousteauja, da bi bil v težavah.

Preživeli Francozi so takoj sporočili komandantu Jacquesu Cousteauju, ki se nahaja trenutno v Jacksonvillu, da je sin umrl. Jacques Cousteau je imel ravno v načrtu raziskovalno potovanje v Karibsko morje, katero je hotel izvesti skupaj s sinom Philippom.

37-letni Philippe Cousteau je bil znan kot «desna roka» svojega očeta, saj mu je vedno pomagal pri snemanju podvodnih filmov in skupaj z njim je leta 1970 napisal knjigo «Morski psi». Bil je tudi direktor očetove kinematografske družbe. Decembra lani je pa dobil priznanje španske organizacije za zaščito narave.

Na kraju, kjer se je zgodila nesreča, 20 kilometrov severovzhodno od Lizbone, so v teku raziskave. Potapljači in helikopterji skušajo potegniti iz vode truplo nesrečnega Philippa Cousteauja.

Galloni pred porazom

Giovanni Galloni, uradni kandidat tajništva KD za funkcijo predsednika demokristjanske skupine v poslanski zbornici med glasovanjem, iz katerega je izšel poražen, saj je bil izvoljen kandidat desnice Gerardo Bianco (Telefoto ANSA)

UVODNIK «SLOVENSKEGA VESTNIKA»

Koroški Slovenci še vedno čakajo na rešitev manjšinskih problemov

Pred dvema letoma je stopil v veljavo zakon o narodnostnih skupnostih - V Celovcu zavrnili poimenovanje trga po slovenskem pedagogu Antonu Janežiču

CELOVEC — Kot že pred letom dni tako moramo opozoriti tudi danes, da je bilanca po dveh letih veljavnosti sedanje manjšinske zakonodaje vse prej kot zadovoljiva, piše današnji «Slovenski vestnik» ob drugi obletnici veljave zakona o narodnih skupinah.

Avstrijska manjšinska politika je, kot piše «Slovenski vestnik», zgrajena na načelu formalističnega uveljavljanja moči večine in se kot taka manifestira v brezobzirnem oktroiranju diktatov. Rešitev manjšinskih vprašanj ni pričakovati čez noč, vendar pa «dolgoročnost» reševanja manjšinskega problema ne more pomeniti odlaganja rešitev v nedogled, je rečeno v komentarju. Ni mogoče tudi ignorirati, bistvenih vprašanj — državne pogodbe in globalne rešitve člena 7 — samo zaradi tega, da bi napredovali v malenkostnih vprašanjih.

«Smo v določeni meri tudi za politiko malih korakov, toda ti koraki morajo biti konkretni in smotrni», piše «Slovenski vestnik».

Kako restriktivno in represivno avstrijske oblasti prakticirajo bojda «boljši odnos» do slovenske narodne skupnosti, pa poleg še vedno grozečih političnih procesov kaže tudi dogodek v celovškem občinskem svetu in ravnanje uradnikov na železniški postaji. V celovškem občinskem svetu so v torek odklonili poimenovanje trga pred slovensko gimnazijo po pedagogu in politiku Antonu Janežiču. Socialistična frakcija se je kljub poprejšnji podpori predlogu v pododboru in mestnem senatu in čeprav je predlog iznesel njen odbornik, vzdržala in je s tem proti glasovom ljudske stranke in enega socialista zaradi enakosti glasov odklonila predlog. Svobodnjaki so svoje glasovanje proti predlogu argumentirali s tem, da v današnjem času ne gre, da bi v Celovcu kaj poimenovali po Slovencu.

Železniški uradniki na celovški železniški postaji pa so te dni grobo zavrnili slovenske dijake, ki so svoje vozovnice zahtevali v slovenščini. Dvakrat so dijaki skušali uveljaviti svojo pravico do materinščine tudi pri železnici, vendar so jih uradniki kljub nasprotnemu zagotovilu kanclerja Kreiskega zavrnili. Šele v vlaku so si vozovnice lahko kupili tudi v slovenščini. Dijaki hočejo s svojimi akcijami nadaljevati. (Sindok)

V Vatikanu danes prvi konzistorij Janeza Pavla II.

RIM — Danes bo papež Janez Pavel II. predsedoval svojemu prvemu konzistoriju. To je bil napovedal že pred enim mesecem, prej kot je odpotovalo na Poljsko. Na konzistoriju bo imenoval 14 novih kardinalov. Od 13 so imena že znana, za štirinajstega pa se ne ve, kdo je, kar ga je papež imenoval «in pectora» se pravi, da ve kdo je, povedal pa bo, kadar se mu bo zdelo umestno.

Konzistorij je pri katoliški cerkvi zelo star obred, ki je bil nekoč sestavljen iz treh delov. Danes sta ostala samo dva: tajni in javni. Današnja slovesnost se bo začela ob 11. uri v konzistorialni dvorani. Na njej bodo samo papež in stari kardinali, ki jih je nekaj čez sto. Papež bo uradno sporočil imena novih kardinalov ter bo spregovoril v latinščini o cerkvenih vprašanjih, ki so mu pri srcu.

Tri četrt ure pozneje se bo začel drugi del slovesnosti, in sicer v avdienčni dvorani «Pavel VI.». Najprej se bodo zbrali v dvorani novoimenovani kardinali, katerim bo kardinal dekan Confalonieri izročil imenovanja. Nato bo vstopil papež, ki bo izročil novim cerkvenim dostojanstvenikom kardinalske klobuke. Tudi tu bo papež spregovoril, verjetno v italijanščini. Od novih kardinalov je en Francoz, en Irec, en Vietnamec, en Japonec, en Mehikanec, en Kanadčan, šest Italijanov in dva Poljaka.